

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
IX kadencja

Odpowiedzi

na oświadczenia złożone przez senatorów
na 40. posiedzeniu Senatu

Warszawa
2017 r.

SPIS TREŚCI

ODPOWIEDZI NA OŚWIADCZENIA

złożone na 40. posiedzeniu Senatu:

senatora Stanisława Gogacza.....	7
senatora Tomasza Grodzkiego.....	10
senatora Jana Marii Jackowskiego	13
senatora Andrzeja Kamińskiego	17
senatora Kazimierza Kleiny	20
senatora Andrzeja Kobiaka	25
senator Marii Koc	27
senatora Władysława Komarnickiego	29
senatora Ryszarda Majera.....	33
senatora Andrzeja Misiółka.....	43
senatora Andrzeja Misiółka oraz senatora Leszka Piechoty	45
senatora Grzegorza Napieralskiego.....	50
senatora Andrzeja Pajaka	59
senatora Czesława Ryszki	62
senatora Waldemara Sługockiego.....	65

40. POSIEDZENIE SENATU

(27 kwietnia 2017 r.)

Oświadczenie senatora Stanisława Gogacza

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztofa Jurgiewicza

Panie Ministrze!

Zwrócili się do mnie z prośbą o pomoc rolnicy i władze Ostrowa Lubelskiego, jak również innych części Lubelszczyzny oraz Lubelska Izba Rolnicza. Problem dotyczy ogromnych szkód wyrządzanych przez dziki w uprawach polowych, co doprowadza do tego, że rolnicy ponoszą wielomilionowe straty. Jak stwierdzają zainteresowani, te ogromne straty to skutek obecności bardzo dużej populacji dzików na ziemiach polskich, w tym oczywiście na Lubelszczyźnie. Według oceny zainteresowanych rolników odstrzał sanitarny dzików wprowadzony przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi rozporządzeniem w sprawie zarządzenia odstrzału sanitarnego dzików z dnia 19 lutego 2016 r. nie przynosi żadnych efektów. Wprost przeciwnie: populacja dzików na terenie województwa lubelskiego stale rośnie, rosną też szkody wyrządzane przez dziki w uprawach polowych. Odszkodowania zaś za straty wyrządzane przez dziki, jak stwierdzają zainteresowani, są bardzo niskie. Zwiększająca się populacja dzików w ocenie zainteresowanych świadczy o złym planowaniu i opieszałości w realizacji planów łowieckich. Obecna forma odstrzału jest zaś metodą nieefektywną.

Na podstawie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora zwracam się do pana ministra w imieniu zainteresowanych rolników z Ostrowa Lubelskiego oraz z innych miejscowości Lubelszczyzny dotkniętych problemem szkód wyrządzanych przez dużą populację dzików o poinformowanie mnie, jakie minister podjął czy też planuje podjąć działania zmierzające do tego, aby rolnicy nie ponosili wskazanych strat.

Stanisław Gogacz

**Stanowisko
MINISTRA ŚRODOWISKA**

Warszawa, 5.06.2017 r.

Pan
Marszałek Senatu RP
Stanisław Karczewski

Szanowny Panie Marszałku,
w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez senatora Stanisława Gogacza na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia br., znak: BPS/043-40-988/17 w sprawie ogromnych szkód wyrządzanych przez dziki w uprawach polowych, uprzejmie proszę o wyrażenie zgody na prolongatę terminu udzielenia odpowiedzi.

Informuję także, że powyższa prośba uzasadniona jest koniecznością uzyskania dodatkowych wyjaśnień, niezbędnych do udzielenia wyczerpującej odpowiedzi.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
Podsekretarz Stanu
Pełnomocnik Ministra
ds. Puszczy Białowieskiej
Andrzej Antoni Konieczny

**Odpowiedź
MINISTRA ŚRODOWISKA**

Warszawa, 10.07.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana senatora Stanisława Gogacza złożone podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r., przekazane wg właściwości przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w sprawie szkód wyrządzanych przez dziki w uprawach rolnych oraz nieskutecznych działań mających na celu ograniczenie liczebności dzików na terenie powiatu lubartowskiego znak: BPS/043-40-988/17 przedstawiam następujące informacje.

Z uzyskanych informacji z Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Lublinie wynika, iż koła łowieckie dzierżawiące obwody na terenie przedmiotowego powiatu intensyfikują odstrzał zwierzyny grubej a szczególne dzików. Szacowanie i rozliczanie szkód łowieckich, wyrządzanych w uprawach i płodach rolnych przez zwierzynę dziko żyjącą, są realizowane na bieżąco. Jednocześnie informuję, że Polski Związek Łowiecki w sezonie 2016/2017 wypłacił odszkodowania na kwotę 67 641 526 zł. Z rocznych planów łowieckich wynika, że odstrzały są intensyfikowane co skutkuje zmniejszeniem populacji dzika na terenie powiatu lubartowskiego do 573 sztuk (stan na 10 marca 2017 r.). Statystyka łowiecka przedstawia się następująco:

sezon łowiecki 2016/2017			
gatunek	plan/wykonanie	% wykonania	stan na 10.03
dzik	1017/930	91,4	573
sezon łowiecki 2015/2016			
gatunek	plan/wykonanie	% wykonania	stan na 10.03
dzik	1221/854	69,94	763
sezon łowiecki 2014/2015			
gatunek	plan/wykonanie	% wykonania	stan na 10.03
dzik	948/629	66,35	840
sezon łowiecki 2013/2014			
gatunek	plan/wykonanie	% wykonania	stan na 10.03
dzik	610/435	71,31	868

Odnosząc się do doniesień przekazanych Panu przez rolników z powiatu lubartowskiego dotyczących nadmiernej populacji dzików informuję, iż w okresie jesienno-zimowym następuje łączenie się watah oraz przyłączanie pojedynczych osobników do większych grup dzików ze względu na okres godowy gatunku. Z kolei w okresie wiosennym duże watahy mogą być tworzone przez jedną lub kilka loch wraz z młodymi narodzonymi wczesną wiosną. Powyższe czynniki wynikające z biologii gatunku mogą sprawiać, iż osoby widzące liczne zgrupowania dzików w tym okresie, mają wrażenie, iż populacja tego gatunku jest o wiele liczniejsza niż w rzeczywistości.

Dnia 5 czerwca br., do Panów Lecha Blocha Przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego oraz Konrada Tomaszewskiego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, zostało wystosowane pismo odnośnie do maksymaliza-

cji odstrzałów w strefie WAMTA, w której znajduje się powiat lubartowski. Powyższe działanie ma charakter wyprzedzający, a jego celem jest zminimalizowanie ryzyka wystąpienia afrykańskiego pomoru świń. Działanie to ma na celu również zmniejszenie zagęszczenia populacji dzików.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
Podsekretarz Stanu
Pełnomocnik Ministra
ds. Puszczy Białowieskiej
Andrzej Antoni Konieczny

Oświadczenie senatora Tomasza Grodzkiego

skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Zwracam uwagę, że chorzy po transplantacjach narządów, jak powszechnie wiadomo, muszą przyjmować wiele leków dożywotnio. Dotyczy to także dzieci, które muszą przyjmować przewlekłe leki zwalczające cytomegalowirusa (CMV).

Z uwagi na konieczność dobierania dawki do wagi dziecka oraz niechęć dzieci do przyjmowania tabletek najlepszą formą podawania leków dzieciom jest forma zawiesiny doustnej. Dotyczy to także leków przeciw wirusowi CMV. Tymczasem na obecnej liście leków refundowanych zarówno podstawowy lek używany w walce z CMV (walgancyklowir), jak i zamienniki są wycenione na 3,20 zł w odpłatności ryczałtowej tylko w postaci stałej, tzn. tabletek. Pomijając fakt, że pacjenci są często przyzwyczajeni do jednego z preparatów i nie zawsze tolerują zamienniki, w tym przypadku dla dzieci nie ma żadnej innej opcji niż przyjmowanie leków w formie zawiesiny, do których dopłata będzie wynosiła co najmniej 558,95 zł.

Uważam to za poważne niedopatrzenie na liście leków refundowanych i proszę o jak najszybszą korektę listy tak, aby znalazła się na niej tania, kosztująca 3,20 zł forma leku walgancyklowir w postaci zawiesiny doustnej.

Dodam, że jeśli chodzi o arbitralne przyjęcie limitu ryczałtowej odpłatności tylko w przypadku 200 dni po przeszczepieniu, termin ten powinien być wydłużony nie tylko w odniesieniu do przeszczepionych nerek, ale również np. płuc i innych narządów, gdyż chorzy często wymagają leczenia zakażenia wirusem CMV w późniejszych okresach po transplantacji. Dlatego proszę o wydłużenie okresu refundacji leków przeciwwirusowych w przypadku wszystkich przeszczepionych narządów.

Z poważaniem
Tomasz Grodzki

Odpowiedź

Warszawa, 26.06.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Tomasza Grodzkiego, Senatora Rzeczypospolitej Polskiej podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r., przesłane przy piśmie z dnia 4 maja 2017 r. w sprawie refundacji leków zawierających walgancyklowir, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Kwestie związane z refundacją leków reguluje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1536, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o refundacji”.

Przedmiotowa ustawa określa sposób wyznaczania podstawy limitu finansowania w obrębie danej grupy limitowej. Zgodnie z art. 15 ustawy o refundacji podstawę limitu w danej grupie limitowej leków stanowi najwyższa spośród najniższych cen

hurtowych za DDD (dobową definiowaną dawkę) leku, który dopełnia 15% obrotu ilościowego, liczonego według DDD, zrealizowanego w tej grupie limitowej w miesiącu poprzedzającym o 3 miesiące ogłoszenie obwieszczenia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.

W przypadku wydania decyzji o objęciu refundacją pierwszego odpowiednika refundowanego w danym wskazaniu podstawą limitu w grupie limitowej jest cena hurtowa za DDD tego odpowiednika. W przypadku objęcia refundacją kolejnych odpowiedników podstawa limitu nie może być wyższa niż cena hurtowa za DDD pierwszego odpowiednika.

Od 1 maja 2017 r. wzrosły dopłaty do leków stosowanych po przeszczepach. Zmiany dotyczą leków zawierających m.in. walgancyklowir, które znajdują się w grupie limitowej *116.0 Leki przeciwwirusowe – walgancyklowir – postaci do stosowania doustnego*.

Od 1 maja 2017 r. dwa refundowane leki zawierające walgancyklowir w stałej postaci doustnej (Valhit oraz Valganciclovir Teva) zostały objęte refundacją w kolejnym wskazaniu: zakażenie wirusem cytomegalii u pacjentów poddawanych przeszczepom nerek – profilaktyka po zakończeniu hospitalizacji związanej z transplantacją do 200 dni po przeszczepie. W okresie marzec – kwiecień 2017 r. jedynym lekiem zawierającym walgancyklowir w postaci tabletek, który był refundowany w ww. wskazaniu, był lek Ceglar.

Objęcie refundacją leków ze statusem pierwszego odpowiednika (co miało miejsce w tej sytuacji), spowodowało obniżenie limitu finansowania w ww. grupie limitowej, pociągając za sobą wzrost dopłat do leków, których cena detaliczna przekracza limit finansowania.

Wysokość aktualnej dopłaty pacjenta do leków zawierających walgancyklowir prezentuje poniższa tabela (leki te są refundowane za odpłatnością ryczałtową i za dopłatą w wysokości różnicy między ceną detaliczną a limitem finansowania):

Nazwa	Postać	Dawka	Opakowanie	Limit	Cena detaliczna	Zapłata pacjenta
Valganciclovir Teva	tabl. powl.	450 mg	60 szt.	2864,49	2864,49	3,20
Valhit*	tabl. powl.	450 mg	60 szt.	2864,49	2864,49	3,20
Ceglar	tabl. powl.	450 mg	60 szt.	2864,49	3919,11	1057,82
Valcyte	tabl. powl.	450 mg	60 szt.	2864,49	4188,44	1327,15
Valcyte	proszek do sporządzania roztworu doustnego	50 mg/ml	1 but. po 12 g	530,47	1086,22	558,95

* podstawa limitu

Wysoka dopłata do leku Valcyte, proszek do sporządzania roztworu doustnego wynika z tego, że cena detaliczna tego leku przekracza znacznie limit finansowania.

Wzrost dopłat w przypadku obniżenia limitu finansowania w danej grupie limitowej zazwyczaj ma charakter przejściowy, gdyż wnioskodawcy (firmy farmaceutyczne) na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 3 ustawy o refundacji mają możliwość składania wniosków o obniżenie urzędowych cen zbytu. Podjęcie takich działań zazwyczaj skutkuje obniżeniem dopłaty pacjentów. Jeżeli nie zachodzi konieczność uzupełnienia danych, wnioski tego rodzaju są rozpatrywane w ustawowym terminie do 30 dni.

Pragnę zapewnić, że wszystkie złożone wnioski o obniżenie urzędowych cen zbytu zostaną rozpatrzone terminowo, a kolejny wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, odzwierciedlający efekt negocjacji w tym zakresie, będzie obowiązywał od 1 lipca 2017 r.

Odnosząc się do zakresu wskazań objętych refundacją:

- zakażenie wirusem cytomegalii u pacjentów poddawanych przeszczepom narządów mięsnych – profilaktyka po zakończeniu hospitalizacji związanej z transplantacją do 110 dni po przeszczepie,
- zakażenie wirusem cytomegalii u pacjentów poddawanych przeszczepom nerek – profilaktyka po zakończeniu hospitalizacji związanej z transplantacją do 200 dni po przeszczepie

należy wskazać, że powyższe ograniczenia czasowe dotyczące profilaktyki wynikają z zapisów charakterystyk produktów leczniczych zawierających walgancyklowir. Zgodnie z pkt 4.2 *Dawkowanie i sposób podawania* zalecaną dawką dla biorców przeszczepu nerki jest 900 mg raz na dobę. Stosowanie walgancyklowiru należy rozpocząć w ciągu 10 dni po przeszczepieniu i kontynuować do 100 dni od zabiegu. Profilaktykę można kontynuować do 200 dni po przeszczepieniu.

Dla pacjentów, którym przeszczepiono inny narząd mięsny niż nerka, zalecaną dawką jest 900 mg raz na dobę. Stosowanie walgancyklowiru należy rozpocząć w ciągu 10 dni po przeszczepieniu i kontynuować do 100 dni po transplantacji.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Marek Tombarkiewicz

Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego

skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Do mojego biura senatorskiego zwracają się rodzice dzieci, które korzystają z indywidualnego nauczania, zaniepokojeni informacjami pojawiającymi się w obiegu publicznym, dotyczącymi eliminacji możliwości nauki z nauczycielem sam na sam w szkole, co pozwala na uczestnictwo w zajęciach w budynku szkolnym oraz w części lekcji. W związku z tym proszę o informację, czy w ramach dostosowania systemu do ośmioletniej szkoły są rozważane takie zmiany.

Jan Maria Jackowski

Odpowiedź

Warszawa, 30 maja 2017 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Jana Marii Jackowskiego zgłoszone 27 kwietnia 2017 r. podczas 40. posiedzenia Senatu RP w sprawie indywidualnego nauczania uczniów niepełnosprawnych.

Szanowny Panie Senatorze,

z uwagi na konieczność przygotowania aktów wykonawczych do ustawy Prawo oświatowe¹ prowadzone są prace legislacyjne dotyczące również organizacji kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów chorych.

Zróżnicowane możliwości dostosowania organizacji kształcenia oraz formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej do potrzeb ucznia, wskazane są w ustawach² oraz aktach wykonawczych m.in. w przepisach w sprawie:

- 1) warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- 2) zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach,
- 3) indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania.

Obecnie procedowane są projekty wszystkich trzech wyżej wymienionych rozporządzeń³, w których zostaną doprecyzowane i uzupełnione rozwiązania dostosowane do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów chorych, którzy nie mogą uczęszczać do szkoły oraz tych, którzy z uwagi na stan zdrowia wymagają indywidualizacji kształcenia na terenie szkoły.

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

³ <https://bip.men.gov.pl/pl/akty-prawne/projekty-aktow-prawnych>

Indywidualne nauczanie jest natomiast formą kształcenia adresowaną do uczniów, którzy w pewnym okresie czasu z uwagi na stan zdrowia nie mogą uczęszczać do szkoły, dlatego zapewnia się im możliwość realizacji treści programowych w domu, w indywidualnym i bezpośrednim kontakcie z nauczycielem.

Poszerzająca się z roku na rok praktyka obejmowania indywidualnym nauczaniem uczniów napotyających trudności w funkcjonowaniu szkolnym niewynikające ze stanu zdrowia, ale również uczniów sprawiających trudności wychowawcze, uczniów napotyających trudności w uczeniu się wybranych przedmiotów czy uczniów niepełnosprawnych, których trudności wynikały z niedostosowania środowiska szkolnego do potrzeb tych uczniów (np. bariery architektoniczne, brak wykwalifikowanej kadry, niewłaściwe metody kształcenia), nie jest prawidłowa. Uczniowie sprawiający trudności wychowawcze, napotyający trudności w uczeniu się wybranych przedmiotów czy uczniowie niepełnosprawni winni być objęci wsparciem w procesie kształcenia i wychowania odpowiednim do zdiagnozowanych potrzeb np. pomocą psychologiczno-pedagogiczną lub kształceniem specjalnym. Szkoła powinna również rozpoznawać i usuwać bariery w środowisku szkolnym utrudniające funkcjonowanie uczniów, a także rozwiązywać pojawiające się problemy dydaktyczno-wychowawcze. Szkoły mogą uzyskać wsparcie w tym zakresie ze strony publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, jak również specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

Priorytetem działań szkoły powinno być dążenie do pełnego, rzeczywistego włączenia i integracji z rówieśnikami każdego ucznia, również niepełnosprawnego, zarówno poprzez wspomaganie jego rozwoju, indywidualizację i wspieranie go podczas zajęć z klasą, jak i likwidowanie barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia w grupie rówieśniczej i uczestnictwo w życiu szkoły.

Z uwagi na powyższe przygotowane zostały propozycje czterech możliwych rozwiązań skierowanych do dzieci doświadczających trudności w szkole w związku z niepełnosprawnością lub chorobą, uwzględniające możliwość realizacji zajęć w formie indywidualnej:

1. Indywidualizacja kształcenia w szkole:

- a) dla uczniów niepełnosprawnych, którzy mogą uczęszczać do szkoły, ale z uwagi na ich poziom funkcjonowania wymagają, by część lub wszystkie zajęcia były prowadzone w formie indywidualnej lub w mniejszej grupie – w przepisach w sprawie organizacji kształcenia specjalnego zostanie wprost wskazana możliwość takiej organizacji zajęć edukacyjnych na podstawie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego;
- b) dla dzieci chorych, które mogą chodzić do szkoły, ale z uwagi na przebieg choroby czy leczenie wymagają, by część lub wszystkie zajęcia były prowadzone w formie indywidualnej lub w mniejszej grupie – przewidziano możliwość określenia indywidualnej ścieżki kształcenia na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub możliwość tworzenia klas terapeutycznych w ciągu całego roku szkolnego, w zależności od potrzeb, na podstawie przepisów rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2. Indywidualne nauczanie:

- a) dla dzieci, których stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły będzie realizowane na terenie domu, ale poza tygodniowym wymiarem godzin indywidualnego nauczania dzieci te – w zależności od stanu zdrowia – będą włączane w życie szkoły, będą mogły również uczestniczyć w wybranych zajęciach z klasą, jeśli przebieg choroby będzie na to pozwalał lub jeśli jest to istotne w związku z przebiegiem procesu terapeutycznego (np. w leczeniu depresji, zaburzeń lękowych). Zostanie również przewidziana możliwość okresowego zawieszenia zajęć indywidualnego nauczania, jeśli stan zdrowia dziecka ulegnie czasowej poprawie;
- b) dla dzieci, których stan zdrowia uniemożliwia uczęszczanie do szkoły (np. uczniowie leżący, po zabiegach chirurgicznych, w trakcie leczenia immunosupresyjnego) realizowane będzie na terenie domu.

Ww. rozwiązania umożliwią zapewnienie zróżnicowanych – dostosowanych do różnych potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – form organizacji kształcenia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej od 1 września 2017 r.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Marzena Machałek
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego

skierowane do ministra obrony narodowej Antoniego Macierewicza

Ciechanów to miasto, gdzie tradycja stacjonowania oddziałów Wojska Polskiego ma bogatą historię. Stąd bardzo duże zainteresowanie mieszkańców miasta informacjami o potencjalnym stacjonowaniu w Ciechanowie nowego rodzaju Sił Zbrojnych – Wojsk Obrony Terytorialnej. W związku z tym proszę o informację, czy jest przygotowane kalendarium lokowania wspomnianego rodzaju wojsk na terenie miasta i jaki będzie to miało wymiar strukturalny.

Jan Maria Jackowski

**Odpowiedź
SEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE
OBRONY NARODOWEJ**

Warszawa, 2017.06.08

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Jana Marię Jackowskiego podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia br. w sprawie stacjonowania w Ciechanowie Wojsk Obrony Terytorialnej (BPS/043-40-991/17), uprzejmie informuję, że na obecnym etapie prac związanych z dyslokowaniem jednostek Wojsk Obrony Terytorialnej w Ciechanowie planowane jest utworzenie 5. Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej.

W lokalizacji Ciechanów stacjonować będzie Dowództwo brygady oraz batalion lekkiej piechoty. Formowanie Dowództwa brygady rozpocznie się w czerwcu br.

Bartosz Kownacki

Oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka
 oraz do generalnego dyrektora dróg krajowych i autostrad Krzysztofa Kondraciuka

Szanowny Panie Ministrze! Szanowny Panie Dyrektorze!

W związku z licznymi monitami i prośbami o interwencje kierowanymi przez mieszkańców gminy Czechowice-Dziedzice, wynikającymi ze skali uciążliwości i niedogodności wywoływanych przez nieustanny, przekraczający normy i wykluczający normalne funkcjonowanie hałas związany z eksploatacją drogi krajowej DK1, zwracam się do Pana w kwestii związanej z planowaną budową w bieżącym roku zabezpieczeń przeciwhałasowych (ekranów akustycznych) wzdłuż przedmiotowej drogi na odcinku przebiegającym przez Czechowice-Dziedzice w województwie śląskim.

Proszę o udzielenie jasnych, konkretnych i precyzyjnych odpowiedzi na następujące pytania:

1. W jakich dokładnie miejscach na odcinku drogi DK1 przebiegającym przez Czechowice-Dziedzice będą umiejscawiane ekrany akustyczne?
2. Jaki będzie dokładny zakres wymienionych prac?
3. Kiedy prace zostaną rozpoczęte i na kiedy zaplanowana jest ich definitywna finalizacja?
4. Czy przedmiotowe prace, ich zakres i sposób prowadzenia, będą w pełni uwzględniały zgłoszone w tym zakresie postulaty mieszkańców Czechowic-Dziedzic?

Andrzej Kamiński

**Odpowiedź
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA**

Warszawa, 7 czerwca 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego w sprawie budowy ekranów akustycznych przy DK1 w Czechowicach-Dziedzicach, poniżej przedstawiam odpowiedzi na pytania.

Ekranu akustyczne będą realizowane na odcinku drogi krajowej nr 1 od km 591+724,7 do km 598+434,8 strona lewa oraz od km 591+724,4 do km 596+484,4 strona prawa. Jednakże ostateczna lokalizacja i długość odcinków ekranów zostanie ustalona w wyniku aktualizacji dokumentacji projektowej, która jest konieczna między innymi z uwagi na zmianę Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 112 z późn. zm.).

Realizacja zadania obejmie następujący zakres:

- budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych,
- montaż urządzeń BRD, w tym oznakowanie poziome i pionowe oraz bariery drogowe,
- uzupełnienie, udroźnienie i oczyszczenie systemu urządzeń odwodnienia drogi,
- usunięcie zieleni kolidującej z inwestycją,
- rekultywacja terenu.

Powyższe zadanie znajduje się w budżecie na 2017 r. Obecnie przygotowywane są materiały do ogłoszenia przetargu dla powyższego zakresu. Zgodnie z harmonogramem realizację zadania planuje się w latach 2017–2018. Planowany termin rozpoczęcia prac to II połowa 2017 r.

Postulaty mieszkańców będą rozpatrywane indywidualnie i w przypadku zasadności oraz możliwości ich uwzględnienia w świetle obowiązujących przepisów prawa, zostaną wprowadzone do projektu budowlanego.

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Jerzy Szmit
Podsekretarz Stanu

**Odpowiedź
GENERALNEGO DYREKTORA
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD**

Warszawa, 8 czerwca 2017 r.

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na pismo z 4 maja 2017 r., znak: BPS/043-40-992-GDDKA/17, przy którym przekazano oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego w sprawie budowy ekranów akustycznych przy drodze krajowej nr 1 w Czechowicach-Dziedzicach, informuję, że na przełom II i III kwartału 2017 r. planowane jest ogłoszenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie aktualizacji dokumentacji pn. „Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych wzdłuż drogi krajowej nr 1 w Czechowicach-Dziedzicach” z 2011 r. oraz budowy ww. zabezpieczeń. Zadanie będzie realizowane w systemie „Projektuj i Buduj”. Zgodnie z harmonogramem realizację zadania planuje się w latach 2017–2018.

Zgodnie z dokumentacją pn. „Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych wzdłuż drogi krajowej nr 1 w Czechowicach-Dziedzicach” ekrany akustyczne miały być realizowane na odcinku drogi krajowej nr 1 od km 591+724,7 do km 598+434,8 strona lewa oraz od km 591 + 724,4 do km 596+484,4 strona prawa. Przedmiotowa lokalizacja ekranów została określona w oparciu o wyniki pomiarów hałasu na etapie projektowania w 2011 r. według ówczesnych norm określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112), uwarunkowania określone w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego i kwalifikacji terenu z uwzględnieniem warunków technicznych i możliwości posadowienia ekranów oraz oczekiwania lokalnych społeczności. Z uwagi na zmiany w przepisach dotyczących dopuszczalnych norm hałasu oraz w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego konieczna jest aktualizacja dokumentacji. Umiejscowienie ekranów na ww. odcinku i ich parametry będą uzależnione od analiz, jakie zostaną wykonane na etapie projektowania ekranów. Realizacja zadania obejmować będzie następujący zakres:

- budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych,
- montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym oznakowanie poziome i pionowe oraz bariery drogowe,
- uzupełnienie, udrożnienie i oczyszczenie systemu urządzeń odwodnienia drogi,
- usunięcie zieleni kolidującej z inwestycją,
- rekultywacja terenu.

Podsumowując, chciałbym zapewnić, że postulaty mieszkańców będą rozpatrywane indywidualnie i w przypadku zasadności i możliwości ich uwzględnienia w świetle obowiązujących przepisów prawa i uwarunkowań technicznych oraz terenowych, zostaną wprowadzone do projektu budowlanego.

GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD
Krzysztof Kondraciuk

Oświadczenie senatora Kazimierza Kleiny

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów,
ministra rozwoju i finansów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Do mojego biura senatorskiego w ciągu ostatnich kilku tygodni zgłosiło się wielu przedsiębiorców prowadzących aktywność gospodarczą w zakresie organizacji loterii promocyjnych oraz loterii audiotekstowych, którzy zasygnalizowali swoje wątpliwości związane z wejściem w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych i niektórych innych ustaw (DzU z 2017 r., poz. 88). W związku z tym przedstawiam poniżej kwestię zgłoszoną przez obywateli oraz wnoszę o udzielenie odpowiedzi w tym zakresie.

Z dniem 1 kwietnia 2017 r. wchodzi w życie przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych i niektórych innych ustaw (DzU z 2017 r., poz. 88, dalej „nowelizacja”) nowelizujące ustawę z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (DzU z 2016 r., poz. 471 z późn. zm.).

Pośród licznych zmian w stosunku do dotychczasowych przepisów znajduje się zmiana umożliwiająca urządzanie większej liczby gier hazardowych przez sieć Internet. Przed nowelizacją taka możliwość istniała wyłącznie w odniesieniu do zakładów wzajemnych. Obecnie istnieje ona również w odniesieniu do innych gier hazardowych, w tym np. loterii promocyjnych, przy czym urządzanie gier przez sieć Internet wiąże się dla organizatora z koniecznością dopełniania szeregu dodatkowych obowiązków (m.in. w zakresie umiejscowienia urządzeń przetwarzających i archiwizujących dane dotyczące gry i jej uczestników, domeny strony internetowej wykorzystywanej w grze, zasad archiwizacji danych i dostępu do nich, wdrożenia regulaminu odpowiedzialnej gry itd.).

Jednocześnie nowelizacja nie precyzuje, od którego momentu może być mowa o tym, że gra hazardowa jest urządzana przez sieć Internet. Nie zawiera też definicji legalnej gry urządzanej przez Internet albo urządzania gry przez Internet. Zachodzi obawa, że może to stwarzać w przyszłości istotne problemy interpretacyjne dla organizatorów gier, którzy we własnym zakresie będą musieli rozstrzygnąć, czy dana gra jest organizowana przez Internet. Te problemy mogą wystąpić zwłaszcza w odniesieniu do loterii promocyjnych i loterii audiotekstowych, w których często wykorzystuje się dedykowane strony internetowe na potrzeby rejestracji uczestników, informowania o wynikach gry, kontaktu z uczestnikami, publikacji regulaminu gry, prezentacji nagród itd., podczas gdy samo prowadzenie gry i losowanie laureatów, bądź to ręcznie, bądź przy wykorzystaniu urządzenia losującego, odbywa się w siedzibie organizatora. Również nabycie towaru, usługi lub innego dowodu udziału w grze (w przypadku loterii promocyjnych) odbywa się metodą tradycyjną, a nie za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej do gry. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż podobna praktyka, tj. wykorzystywanie dedykowanych stron internetowych w loteriach promocyjnych i audiotekstowych (do celów rejestracji uczestników i do celów informacyjnych), jest obecnie standardem w obrocie gospodarczym, stosowanym przez przeważającą większość organizatorów tego typu gier.

Przed nowelizacją organy celne nie stwarzały problemów przy udzieleniu zezwoleń na organizację gier w tym modelu, w szczególności autorowi interpelacji nie są znane przypadki odmowy udzielenia zezwolenia z powołaniem się na przepis art. 29 ust. 1 ustawy o grach hazardowych.

Mając powyższe na względzie, aby w przyszłości umożliwić organizatorom gier hazardowych prawidłową realizację ich obowiązków, uprzejmie proszę o wyjaśnienie, czy w świetle znowelizowanych przepisów ustawy o grach hazardowych o tym, że dana gra hazardowa jest urządzana przez sieć Internet, rozstrzyga wykorzystanie przez organizatora Internetu w jakimkolwiek momencie gry i/lub na potrzeby jakiegokolwiek elementu gry (np. rejestracja uczestników gry za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej, podawanie tą drogą wyników gry, publikacja regulaminu, prezentacja nagród itd.), czy też konieczne jest, aby za pośrednictwem sieci

Internet dokonywany był sam akt gry (np. wydanie za pośrednictwem sieci Internet dyspozycji obstawienia wyniku określonej rywalizacji sportowej połączone z dyspozycją obciążenia konta uczestnika w systemie organizatora gry, nabycie za pośrednictwem sieci Internet towaru, usługi lub innego dowodu udziału w grze w przypadku loterii promocyjnej itd.).

Zasadne wydaje się stanowisko, że właściwe byłoby węższe rozumienie pojęcia urządzania przez Internet – może być o nim mowa wyłącznie w sytuacji, gdy za pośrednictwem Internetu dokonywany jest właściwy akt gry w rozumieniu zaprezentowanym powyżej. Za takim stanowiskiem przemawia wykładnia systemowa wewnętrzna znowelizowanych przepisów, bowiem przy szerokiej interpretacji pojęcia urządzania przez Internet część obowiązków organizatora gry hazardowej byłaby zwyczajnie niemożliwa do zrealizowania, a racjonalny ustawodawca nie tworzy zbędnych regulacji. Przykładowo, tworzone często w praktyce dedykowane strony internetowe dla loterii promocyjnych, za pomocą których uczestnicy rejestrują się do gry, podając kody z zakupionych towarów objętych promocją, nie dają organizatorowi możliwości uwzględnienia w regulaminie odpowiedzialnej gry:

— procedury rejestracji gracza na koncie gracza lub tymczasowym koncie gracza jako warunku rozpoczęcia i prowadzenia gry (uczestnik jednorazowo wysyła dane zgłoszeniowe i nie zakłada ani nie utrzymuje żadnego konta w systemie organizatora),

— mechanizmów umożliwiających uczestnikom gry kontrolę swojej aktywności na stronie internetowej wykorzystywanej w grze hazardowej (cała aktywność uczestnika sprowadza się do jednorazowego przestania danych zgłoszeniowych) czy

— mechanizmów uniemożliwiających uczestnikom gry grę po wyczerpaniu środków na koncie gracza (uczestnicy nie mają możliwości zadysponowania jakimikolwiek środkami finansowymi za pośrednictwem strony dedykowanej dla loterii, dokonanie zakupu promocyjnego ma miejsce wcześniej, bez udziału Internetu).

Wąskie rozumienie omawianego pojęcia znajduje także poparcie w orzecnictwie sądowym, gdzie przyjmuje się, że sama rejestracja uczestników gry za pośrednictwem sieci Internet nie przesądza o tym, iż dana gra jest urządzana przez Internet (vide np. rozważania zawarte w uzasadnieniu wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 marca 2016 r. II GSK 1892/14).

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie proszę o wyjaśnienie poruszanej kwestii.

*Z wyrazami szacunku
Kazimierz Kleina*

Odpowiedź

Warszawa, 29 czerwca 2017 r.

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia 2017 r., w sprawie ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 88), w zakresie urządzania gier hazardowych przez Internet, uprzejmie informuję.

Nowelizacja ustawy o grach hazardowych, obowiązująca od 1 kwietnia 2017 r. umożliwiła urządzenie przez podmioty prywatne loterii promocyjnych przez sieć Internet. Dotychczas, taka możliwość odnosiła się wyłącznie do zakładów wzajemnych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1b ustawy o grach hazardowych urządzenie gier hazardowych przez sieć Internet, z wyjątkiem zakładów wzajemnych i loterii promocyjnych, jest objęte monopolem państwa. Natomiast działalność w zakresie zakładów wzajemnych oraz loterii promocyjnych może być prowadzona przez sieć Internet po uzyskaniu stosownego zezwolenia (odpowiednio na urządzenie zakładów wzajemnych i loterii promocyjnej) i zgodnie z warunkami tego zezwolenia.

Zezwolenia na urządzenie loterii promocyjnej, loterii audiotekstowej urządzonej na obszarze właściwości miejscowej jednego dyrektora izby administracji skarbowej udziela dyrektor izby administracji skarbowej, na którego obszarze właściwości miejscowej są urządzone i prowadzone takie gry (art. 32 ust. 3 ustawy o grach hazardowych), natomiast zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych udziela minister właściwy do spraw finansów publicznych (art. 32 ust. 2 ustawy o grach hazardowych).

W przypadku wątpliwości, czy dane przedsięwzięcie spełnia cechy gry hazardowej, podmiot planujący urządzenie gry może wystąpić do Ministra Rozwoju i Finansów z wnioskiem o wydanie rozstrzygnięcia na podstawie art. 2 ust. 6 i 7 powołanej wyżej ustawy, uruchamiającym tryb administracyjny, w wyniku którego wydawana jest wiążąca decyzja administracyjna.

Odnosząc się do uwagi zawartej w oświadczeniu, że przed nowelizacją ustawy o grach hazardowych organy celne wydawały stosowne zezwolenia akceptując warunki loterii promocyjnej organizowanej metodą tradycyjną, ale z wykorzystaniem sieci Internet do wykonywania określonych czynności (np. prezentacji uczestników, publikacji regulaminu gry), należy podkreślić, że zasady i warunki urządzania naziemnych loterii promocyjnych nie uległy zmianie.

Tym samym, o ile planowana loteria promocyjna będzie organizowana na warunkach dotychczasowych, na podstawie których wydane zostało zezwolenie właściwego organu to, co do zasady, nic w tym zakresie nie powinno się zmienić. Oznacza to, że brak jest uzasadnienia do wydawania odmiennych rozstrzygnięć dotyczących zezwoleń na organizację loterii promocyjnych, z uwagi na nowelizację ustawy o grach hazardowych.

Należy jednakże podkreślić, że każda sprawa traktowana jest odrębnie, a każde planowane przedsięwzięcie jako zdarzenie przyszłe wymaga szczegółowej analizy i indywidualnej oceny.

z upoważnienia
MINISTRA
ROZWOJU I FINANSÓW
Wiesław Janczyk
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Oświadczenie senatora Kazimierza Kleiny

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Na 18. posiedzeniu Senatu RP w dniu 19 maja 2016 r. złożyłem oświadczenie w sprawie rewitalizacji linii kolejowej nr 229 na odcinku Łębork – Łeba. W otrzymanej z Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa odpowiedzi (DTK.III.054.57.2016.GK.2) zawarta była informacja o trwającym postępowaniu przetargowym na opracowanie dokumentacji przedprojektowej dla projektu „Rewitalizacja linii kolejowej nr 229 na odcinku Łębork – Łeba”, który znajduje się na liście projektów podstawowych Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku. Rozstrzygnięcie ww. postępowania miało nastąpić do końca czerwca 2016.

W związku z powyższym chciałbym uzyskać informację o wynikach rozstrzygnięcia tego postępowania oraz zapytać, na jakim etapie znajdują się obecnie prace dotyczące przygotowania dokumentacji dotyczącej rewitalizacji linii kolejowej nr 229 na odcinku Łębork – Łeba.

Proszę o szczegółowe informacje dotyczące trybu oraz procedur, według których prowadzone są prace. Zależy mi na uzyskaniu informacji o tym, czy jako priorytet w rewitalizacji wspomnianej linii potraktowana zostanie kwestia elektryfikacji.

Mieszkańcom regionu bardzo zależy na przyspieszeniu przedmiotowej inwestycji, która może wpłynąć na zmianę sposobu podróżowania i wybór transportu kolejowego zamiast transportu samochodowego.

*Z wyrazami szacunku
Kazimierz Kleina*

Odpowiedź

Warszawa, 5 czerwca 2017 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na przekazane pismem z 4 maja br. (sygn.: BPS/043-40-994/17) oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę w sprawie stanu realizacji projektu rewitalizacji linii kolejowej nr 229 na odcinku Łębork – Łeba przedstawiam poniższe informacje.

18 lipca 2016 r. PKP Polskie Linie Kolejowe SA podpisały z wykonawcą umowę na opracowanie dokumentacji przedprojektowej dla projektu pn. „Rewitalizacja linii kolejowej nr 229 odcinek Łębork – Łeba” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020. Obecnie prowadzone są prace nad sporządzeniem studium wykonalności, które określi rekomendowany do realizacji na odcinku Łębork – Łeba zakres robót. Wybór wariantu do realizacji jest uzależniony od wyników przeprowadzonych analiz oraz od ilości dostępnych środków finansowych na ww. przedsięwzięcie.

W ramach prowadzonych analiz studialnych rozważana jest między innymi kwestia elektryfikacji linii kolejowej nr 229 na całym odcinku Łębork – Łeba lub na odcinku Łębork – Nowa Wieś Łęborska. Po podjęciu decyzji o wyborze wariantu wykonawca

umowy przystąpi do opracowania programu funkcjonalno-użytkowego oraz wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Planowany termin zakończenia realizacji umowy na dokumentację przedprojektową to II połowa 2018 r.

Planowany harmonogram realizacji inwestycji przedstawia się następująco:

- marzec 2019 r. – ogłoszenie postępowania przetargowego na realizację inwestycji w systemie projektuj i buduj;
- wrzesień 2019 r. – zawarcie umowy z wykonawcą dokumentacji projektowej oraz robót budowlanych;
- październik 2020 r. – zakończenie etapu projektowania i złożenie wniosku o pozwolenie na budowę;
- listopad 2022 r. – zakończenie umowy na roboty budowlane oraz prac terenowych.

Łączę wyrazy szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Andrzej Bittel
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Kobiaka

skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Szanowny Panie Ministrze!

Do mojego biura senatorskiego zgłaszane są liczne wątpliwości w związku z planami nowelizacji ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (DzU 2004 nr 210, poz. 2135), jak i z projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie określenia profili charakteryzujących poziomy system zabezpieczenia oraz kryteriów kwalifikacji świadczeniodawców do tych poziomów (sieć szpitali).

W związku z tym dyrekcja Pałuckiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Żninie, jak i Rada Powiatu w Żninie wyrażają duże zaniepokojenie w kontekście dalszego funkcjonowania:

— Oddziału Ginekologiczno-Położniczego – w zakresie porodów, w odniesieniu do prognozowanej mapy potrzeb zdrowotnych „Prognoza zapotrzebowania na placówki położnicze w województwie kujawsko-pomorskim” (rekomendacja tylko dla 15 oddziałów);

— Oddziału Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej – w ramach pierwszego poziomu zabezpieczenia świadczeń medycznych, w zakresie świadczeń endoprotezoplastyki stawu biodrowego i kolanowego.

W związku z opublikowaniem wspomnianych prognoz i brakiem rekomendacji dla żnińskich oddziałów zaniepokojenie autorów apelu należy uznać za uzasadnione.

Zwracam się do Pana Ministra o przedstawienie stosownego stanowiska w związku ze wspomnianymi prognozami dla obu oddziałów Pałuckiego Centrum Zdrowia oraz odniesienie się do załączonego apelu Rady Miejskiej w Barcinie dotyczącego braku rekomendacji funkcjonowania obu tych oddziałów w określonym zakresie.

Konieczne wydaje się wyjaśnienie wątpliwości w kluczowej sprawie, które dotyczą nie tylko placówki w Żninie, lecz także innych szpitali na terenie całego kraju.

Załączam apel Rady Miejskiej w Barcinie z dnia 24 lutego 2017 r.

Z poważaniem
Andrzej Kobiak

Odpowiedź

Warszawa, 30.05.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Andrzeja Kobiaka, Senatorsa RP, na 40. posiedzeniu Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r., w ww. sprawie, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Pałuckie Centrum Zdrowia w Żninie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 844), spełnia kryteria kwalifikacji do poziomu szpitali I stopnia, co oznacza, że w ramach PSZ będzie mógł udzielać świadczeń m.in. w ramach profilu położnictwo i ginekologia, o którym pisze Pan Senator.

Jednocześnie, zgodnie z przepisami projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia *w sprawie określenia szczegółowych kryteriów kwalifikacji świadczeniodawców do poziomów systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej*, szpital i stopnia w ramach PSZ dodatkowo będzie mógł udzielać świadczeń m.in. w ramach profilu ortopedia i traumatologia narządu ruchu, o którym pisze Pan Senator.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Piotr Gryza

Oświadczenie senator Marii Koc

skierowane do sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacka Boguckiego

Pod koniec 2016 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadziło nową linię kredytu preferencyjnego ZC, który miał za zadanie pomóc gospodarstwom rolnym. Programem objęte były gospodarstwa, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej w związku ze spadkami cen produktów rolnych. Dochody te obniżyły się przez embargo nałożone przez Rosję na polskie produkty rolne.

Do mojego biura senatorskiego w Węgrowie zgłosił się pan S.D., rolnik z Z., gmina (...), powiat (...). Drastyczne spadki cen mleka i wołowiny, a także klęski żywiołowe, doprowadziły do tego, że pan D. był zmuszony zaciągnąć zobowiązanie kredytowe w banku, aby jego gospodarstwo przetrwało. Oprocentowanie i konsolidacja kredytów spowodowały, że pan D. ma bardzo duże zadłużenie. Gdyby nie bardzo trudna sytuacja na rynku rolniczym, pan D. nie byłby zmuszony dokonywać konsolidacji, a z jej powodu nie został tym programem objęty.

Czy Pan Minister widzi możliwości, aby pomóc panu D. i innym rolnikom, którzy mają podobny problem? Czy jest możliwe udzielenie rolnikom będącym w podobnej sytuacji nieoprocentowanego bądź niskoprocentowanego kredytu, dzięki któremu pokryją całe zobowiązanie zaciągnięte w banku i będą mieli możliwości spłacenia go państwu w ratach dostosowanych do ich możliwości finansowych?

Z poważaniem
Maria Koc

**Odpowiedź
MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 2017.05.24

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z oświadczeniem złożonym przez Panią senator Marię Koc podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r. dotyczącym preferencyjnych kredytów na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych – uprzejmie informuję Pana Marszałka, że zgodnie z §13h rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 187 z późn. zm.) producent rolny, którego przychody były niewystarczające na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych w okresie od dnia 7 sierpnia 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r., które zostały podjęte w związku z prowadzeniem produkcji mleka, świń lub owoców i warzyw, mógł ubiegać się do 30 kwietnia br. o uzyskanie preferencyjnego kredytu na spłatę tych zobowiązań.

Do 30 kwietnia 2017 r. banki udzieliły 189 kredytów na spłatę zobowiązań publicznoprawnych z dopłatami do oprocentowania ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na łączną kwotę 84.968.763,50 zł, z tego:

- Bank BGŻ BNP Paribas SA udzielił 55 kredytów na kwotę 32 160 240,83 zł,
- Bank BPS SA udzielił 61 kredytów na kwotę 23 802 768,83 zł,
- SGB-Bank SA udzielił 73 kredyty na kwotę 29 005 753,84 zł.

Przedstawiając powyższe uprzejmie informuję, że aktualnie analizowana jest możliwość uruchomienia pomocy dla producentów rolnych, którzy mają problemy ze spłatą zobowiązań, zgodnej z Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorców niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

Krzysztof Jurgiel

Oświadczenie senatora Władysława Komarnickiego

skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Szanowny Panie Ministrze!

Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim obecnie realizuje inwestycję pt. „Rozbudowa Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. o Ośrodek Radioterapii w celu zwiększenia dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych w obszarze chorób nowotworowych”, która jest współfinansowana ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego „Lubuskie 2020” oraz uzyskała pozytywną opinię Wojewody Lubuskiego o celowości utworzenia nowych komórek organizacyjnych, tj. oddziału radioterapii i zakładu radioterapii z dwoma akceleratorami. Nadmieniam, że jest to jedna z tych inwestycji, które są najbardziej wyczekiwane przez mieszkańców północnej części województwa lubuskiego. Dotychczas Gorzów Wielkopolski był jedynym miastem wojewódzkim bez możliwości leczenia chorób nowotworowych.

Niestety ogłoszony przez Ministerstwo Zdrowia 15 marca 2017 r. konkurs ofert na wybór realizatorów zadania Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych pt. „Doposażenie zakładów radioterapii w Polsce” w 2017 r. nie przewiduje zakupu wymienionego sprzętu dla nowo powstających ośrodków, takich jak ten w Gorzowie. Mając na uwadze ogromne znaczenie tejże inwestycji dla województwa lubuskiego, zwracam się do Pana Ministra z zapytaniem, czy jest szansa, aby gorzowski szpital mógł się ubiegać w najbliższym czasie o zakup z funduszy ministerialnych niezbędnego sprzętu dla ośrodka radioterapii. Planowane uruchomienie ośrodka ma nastąpić z końcem 2018 r.

*Z wyrazami szacunku
Władysław Komarnicki*

Odpowiedź

Warszawa, 13.05.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem Pana Senatora Władysława Komarnickiego, przekazanym przez Panią Wicemarszałek Senatu Marię Koc, w sprawie zakupu sprzętu do radioterapii dla tworzonego Ośrodka Radioterapii w Gorzowie Wielkopolskim, proszę o przyjęcie następujących informacji.

Minister Zdrowia zobowiązany jest do dbania o potrzeby zdrowotne całego kraju. Każdy konkurs ofert na wybór realizatorów Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych (NPZCHN) poprzedzany jest wnikliwą analizą zapotrzebowania na wyroby medyczne, służące do diagnostyki i leczenia nowotworów.

Należy podkreślić, że zapisy ogłoszenia konkursowego na wybór realizatorów zadania NPZCHN pn. „Doposażenie zakładów radioterapii w Polsce”, zamieszczonego w dniu 15 marca 2017 r. na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia, zostały opracowane przy współpracy z Krajową Radą do spraw Onkologii.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż podmioty lecznicze mogą ubiegać się o środki finansowe na zakup sprzętu medycznego, zgodnie z procedurami obowiązującymi dla realizacji NPZCHN na lata 2016–2024, tj. poprzez udział ośrodka w ogłaszanych przez Ministerstwo Zdrowia procedurach konkursowych na wybór realizatorów jego zadań, z zastrzeżeniem spełnienia kryteriów i wymagań określonych dla aplikujących jednostek.

Ponadto należy zauważyć, że realizacja NPZCHN przewidziana jest do 2024 r. w związku z czym szpital w Gorzowie Wielkopolskim będzie mógł ubiegać się o zakup sprzętu medycznego w następnych latach, w przypadku ogłaszania konkursów na zakup sprzętu do radioterapii dla nowych ośrodków radioterapii.

Podkreślić należy, że fakt ogłoszenia postępowania konkursowego i złożenie oferty konkursowej na dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego ze środków NPZCHN nie stwarza żadnego zobowiązania dla Ministra Zdrowia, a tym bardziej nie daje gwarancji, że takie środki zostaną danemu podmiotowi przyznane.

W świetle powyższego jednostka nie powinna wskazywać w regionalnych dokumentach o charakterze strategicznym, jako jedyne źródła sfinansowania inwestycji, jedynie środków budżetowych przewidzianych na realizację zadań NPZCHN. Środki takie mogą stanowić jedynie alternatywne źródło.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Katarzyna Głowała

Oświadczenie senatora Władysława Komarnickiego

skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Szanowny Panie Ministrze!

Szpitalny oddział ratunkowy to jednostka systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, która udziela pomocy pacjentowi w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego. Świadczenia opieki zdrowotnej, których udziela SOR, polegają na wstępnej ocenie stanu zdrowia pacjenta oraz niezbędnym leczeniu w celu stabilizacji funkcji życiowych.

W ramach struktury organizacyjnej NZOZ Szpital im. prof. Z. Religi w Słubicach sp. z o.o. funkcjonuje SOR, który z racji granicznego położenia Słubic jest pierwszym i zarazem ostatnim SOR w Polsce. Bliskość przejścia granicznego w Świecku i autostrady A2 wpływa na zwiększenie obciążenia tego oddziału. W roku 2016 przyjęto prawie 9 tysięcy pacjentów, co przewyższa znacznie liczbę pacjentów obsługiwanych przez inne szpitalne oddziały ratunkowe zlokalizowane na terenie woj. lubuskiego. Dodatkowo, ze względu na dużą odległość do ośrodków o wyższej referencyjności, konieczne jest posiadanie przez szpital całodobowego lądowiska dla śmigłowców pogotowia ratunkowego. Obecnie nie może być wykorzystywane całodobowo i znajduje się na dzierżawionym gruncie. Termin dzierżawy upływa z końcem 2017 r. i nie ma możliwości jej przedłużenia.

Z uwagi na strategiczne znaczenie i położenie szpitala w Słubicach zwracam się z zapytaniem do Pana Ministra, czy jest możliwa pomoc ministerstwa w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na lata 2014–2020, osi priorytetowej IX „Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia”, działania 9.1 „Infrastruktura ratownictwa medycznego”.

*Z wyrazami szacunku
Władysław Komarnicki*

Odpowiedź

Warszawa, 20.06.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Władysława Komarnickiego podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r., przekazane przy piśmie z dnia 4 maja 2017 r., znak: BPS/043-40-998/17, dot. dofinansowania ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, osi priorytetowej IX Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia inwestycji Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala im. prof. Z. Religi w Słubicach Sp. z o.o., pn. *Przebudowa i doposażenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z budową lądowiska dla śmigłowców ratunkowych*, złożonego w ramach konkursu nr POIS.09.01.00-IP.04-00-007/2016, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Przedmiotowy wniosek o dofinansowanie projektu wpłynął do Ministerstwa Zdrowia w dniu 2 lutego 2017 r. w odpowiedzi na ogłoszone postępowanie konkursowe nr POIS.09.01.00-IP.04-00-007/2016 dot. *wsparcia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk wstępnej intensywnej*

terapii (roboty budowlane, doposażenie), w ramach Działania 9.1. *Infrastruktura ratownictwa medycznego* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020.

Wszystkie projekty zgłoszone w ramach przedmiotowego konkursu zostaną ocenione w oparciu o Regulamin Konkursu nr POIS.09.01.00-IP.04-00-007/2016, który dostępny jest na stronie www.zdrowie.gov.pl.

Projekty są wyłaniane do dofinansowania na podstawie oceny dokonanej w oparciu o kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, stanowiące załącznik nr 2 do ww. Regulaminu. Oceny zgłoszonych w konkursie projektów dokonuje komisja oceny projektów (KOP), działająca na podstawie odrębnego regulaminu, tj. regulaminu pracy KOP i Ekspertów, który stanowi załącznik nr 5 do Regulaminu Konkursu. Dokument ten określa również zasady oceny formalnej oraz merytorycznej złożonych wniosków o dofinansowanie projektów. Spełnienie wszystkich kryteriów formalnych, uzyskanie przez projekt minimalnej liczby punktów, tj. 43 punktów na etapie oceny merytorycznej I stopnia, spełnienie wszystkich kryteriów merytorycznych II stopnia oraz dostępność alokacji są niezbędne do podjęcia decyzji o przyznaniu dla projektu dofinansowania.

Jednocześnie, uprzejmie informuję, że Instytucja Ogłaszająca Konkurs (Ministerstwo Zdrowia) przeprowadza wybór projektów do dofinansowania w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewnia Wnioskodawcom równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Marek Tombarkiewicz

Oświadczenie senatora Ryszarda Majera

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Gmina Poczesna leży w północnej części Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Ważnym elementem jej usytuowania geograficznego jest droga krajowa nr 1, magistrala kolejowa Warszawa – Katowice oraz planowana autostrada A1. Krzyżujące się drogi prowadzące w kierunku Zawiercia, Opola, Katowic i Częstochowy mają korzystny walor w rozwoju gospodarczym.

Poczesna zlokalizowana jest około 40 km od międzynarodowego lotniska w Pyrzowicach. Ze względu na położenie w strefie podmiejskiej Częstochowy gmina Poczesna wyposażona jest w wiele urządzeń i obiektów o znaczeniu ponadlokalnym (w tym niezbędnych dla obsługi aglomeracji miejskiej). Gmina posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć komunikacji miejskiej.

Do mojego biura wpłynęło pismo wójta gminy Poczesna wraz z uchwałą Rady Gminy w sprawie budowy bezpiecznego przejścia lub kładki dla pieszych przy drodze krajowej nr 1 w miejscowości Wrzosowa. W swoim wystąpieniu samorządowcy sygnalizują, iż wielokrotnie zwracali się do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z prośbą o zabezpieczenie środków finansowych na wykonanie przy drodze krajowej nr 1 na odcinku od granicy z miastem Częstochowa do skrzyżowania z ul. Długą we Wrzosowej w gminie Poczesna następujących inwestycji:

1. budowa przejścia dla pieszych z sygnalizacją świetlną lub budowa kładki dla pieszych;

2. budowa ciągu pieszo-rowerowego od granicy z miastem Częstochowa do sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z ul. Długą w miejscowości Wrzosowa po stronie wschodniej.

Po przeanalizowaniu dokumentów należy stwierdzić, iż natężenie ruchu pojazdów mechanicznych na wymienionym odcinku DK1 jest bardzo duże – wynosi 50 tys. pojazdów na dobę. Wobec tego przejście na drugą stronę drogi jest bardzo niebezpieczne i zagraża zdrowiu i życiu mieszkańców. Coraz częściej dochodzi tam do wypadków śmiertelnych.

Zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości rozbudowy infrastruktury drogowej omawianego odcinka drogi krajowej nr 1 w celu poprawy bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych.

*Z poważaniem
Ryszard Majer*

Odpowiedź

Warszawa, 2 czerwca 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Ryszarda Majera w sprawie budowy sygnalizacji świetlnej z podświetleniem przejścia dla pieszych w m. Wrzosowa, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa przesyła stosowne wyjaśnienia.

W dniu 23 lutego br. został uzgodniony Program Inwestycji dla zadania pn. **Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na sieci TEN-T na drodze krajowej nr 1 – zadanie nr 6.**

W ramach zadania przebudowany zostanie odcinek drogi krajowej nr 1 na odcinku Częstochowa – Nowa Wieś (od km 481,745 do km 486,300) o długości 4,555 km m.in. poprzez:

- budowę sygnalizacji świetlnej z podświetleniem przejścia dla pieszych w m. Wrzosowa,
- wykonanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu m.in.: wyгородzenia dla pieszych, oznakowanie poziome i pionowe,
- wykonanie kanałów technologicznych i odtworzenie systemu odwodnienia,
- przebudowę zjazdów do posesji i przebudowę zatok autobusowych,
- dostosowanie konstrukcji drogi do nośności 115 kN/oś.

Jednocześnie Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa informuje, że realizacja zadań drogowych wymaga spełnienia określonych w przepisach prawa wymogów, w tym uzyskania niezbędnych decyzji administracyjnych i pozwoleń. Oznacza to, że przygotowanie zadania a następnie jego realizacja wymaga odpowiedniego czasu. Całe opisanie powyżej zadanie zgodnie z obecnym harmonogramem realizacji zostanie zakończone w 2020 r. Nie stoi to w sprzeczności z tym, aby poszczególne elementy składowe zadania zostały zrealizowane w terminie wcześniejszym.

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Jerzy Szmit
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Majera

skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

Szanowna Pani Minister!

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie zasygnalizowało potrzebę podjęcia działań mających na celu ustalenie procedury i kompetencji pracowników służb sądowych, wspierania rodziny, pomocy społecznej i Policji w zakresie czynności odbioru dzieci z rodziny biologicznej w sytuacji zlecenia kuratorowi sądowemu zgodnie z art. 598⁷ i 598⁸ kodeksu postępowania cywilnego przymusowego odebrania dzieci podlegających władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z art. 598¹² „przy odbieraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką kuratora sądowy powinien zachować szczególną ostrożność i uczynić wszystko, aby dobro tej osoby nie zostało naruszone, a zwłaszcza aby nie doznała ona krzywdy fizycznej lub moralnej. W razie potrzeby kurator sądowy może zażądać pomocy organu opieki społecznej lub innej powołanej do tego instytucji”.

Mając na względzie powyższy przepis oraz dotychczasowe doświadczenia w wymienionej kwestii dyrektor jednostki zwraca się z uprzejmą prośbą o stworzenie ogólnokrajowej procedury postępowania w takich sytuacjach z konkretnym podziałem zadań poszczególnych jednostek, służb. Wydaje się ona niezbędna w celu sprawnego i kompetentnego przeprowadzania działań w ramach przymusowego odebrania dzieci podlegających władzy rodzicielskiej przez kuratora sądowego.

Przedstawiciel jednostki wyraża słuszne przekonanie, że udzielając pomocy, o której mowa w art. 598¹² kodeksu postępowania cywilnego, należy kierować się przede wszystkim szeroko pojętym dobrem dzieci, które i tak są już bardzo pokrzywdzone przez los z powodu braku odpowiedniej opieki i nadużyć ze strony rodziców/opiekuna itp.

Rodzina zastępcza oraz pracownicy jednostek pomocy społecznej i pieczy zastępczej z zasady powołani są do wspierania dzieci oraz rodziny i pracy z nimi. Angażowanie ich do podejmowania konkretnych czynności w trakcie odbioru małoletnich z rodziny biologicznej powoduje, że dzieci odbierają te osoby jako winne ich traumatycznych przeżyć, co w zasadzie wyklucza dalszą pracę z dziećmi i stworzenie im bezpiecznego środowiska przez te osoby.

Sugerowanym rozwiązaniem jest tu udzielanie pomocy polegającej przede wszystkim na zaopiekowaniu się dziećmi tuż po przekazaniu ich pod opiekę osób uprawnionych. Bezpośredni udział pracowników wymienionych służb i rodziny zastępczej w odbieraniu dzieci, tj. ich wyprowadzanie, pakowanie i oddzielanie od rodzica/opiekuna, nie powinno mieć miejsca z uwagi na powyżej wskazane argumenty. Osobom, które są „sprawcą” rozdzielania z rodzicem, dzieci nigdy nie będą w stanie w pełni zaufać i poczuć się pod ich opieką bezpiecznie.

Osoby uprawnione powinny przejmować opiekę nad dzieckiem po odebraniu i przekazaniu im dziecka przez kuratora, a nie w trakcie czynności odbioru. Przyjęcie odpowiedniej procedury zapobiegnie cedowaniu własnych obowiązków na inne służby lub oczekiwaniu podjęcia decyzji przez innego pracownika, np. psychologa, w kwestii tego, czy czynności przymusowego odebrania powinny być prowadzone.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w wymienionej kwestii oraz ewentualne podjęcie działań mających na celu usprawnienie istniejącej instytucji.

Z poważaniem
Ryszard Majer

Odpowiedź

Warszawa, 2.06.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem Pana Senatora Ryszarda Majera, złożonym podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r., w sprawie ustalenia procedur i kompetencji pracowników służb sądowych, wspierania rodziny, pomocy społecznej i Policji w zakresie czynności odbioru dzieci z rodziny biologicznej w sytuacji zlecenia kuratorowi sądowemu, znak: BPS/043-40-1000/17, uprzejmie informuję.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697) reguluje kwestie bezpośrednio związane ze wspieraniem rodziny i pieczą zastępczą nieuregulowane w innych przepisach. Jednakże w tym akcie prawnym nie zostało unormowane postępowanie związane z wykonaniem postanowienia sądu w zakresie przekazania małoletniego do wskazanej formy pieczy zastępczej. Ustawa ta nie wymienia również podmiotów uprawnionych do odebrania i odprowadzenia małoletniego do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka czy też placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej, ani nie odsyła do przepisów regulujących tę problematykę. W §6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720) wskazano jedynie, że w przypadku przeniesienia dziecka z placówki opiekuńczo-wychowawczej, z regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo z interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego do placówki opiekuńczo-wychowawczej, do regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego za przewiezienie dziecka odpowiada dyrektor tej placówki albo tego ośrodka, z którego dziecko jest przenoszone. Osoba ta jest odpowiedzialna za przewiezienie dziecka również w przypadku przeniesienia dziecka z placówki opiekuńczo-wychowawczej, z regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo z interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego do rodziny zastępczej albo rodzinnego domu dziecka.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Sprawiedliwości, pomocnym w ustaleniu podmiotów uprawnionych do wykonania czynności odebrania i doprowadzenia małoletniego do placówki opiekuńczo-wychowawczej może być przepis §262 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2316, zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 970), który w ust. 1 stanowi, że sąd po otrzymaniu informacji o skierowaniu małoletniego do placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej poleca doprowadzenie go zgodnie ze skierowaniem. Z ust. 2 wynika, że doprowadzenie małoletniego, również do rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, sąd może zlecić rodzicom małoletniego. Na tym etapie postępowania dąży się do dobrowolnego wykonania postanowienia, poprzez zgodne współdziałanie uprawnionego do odbioru dziecka i zobowiązanego do jego wydania. Ustawodawca nie ingeruje w to postępowanie, gdyż wspomniane współdziałanie stanowi najpełniejsze zabezpieczenie dobra dziecka.

Dopiero kiedy w wyznaczonym terminie dziecko nie przejdzie z pieczy zobowiązanego pod pieczę uprawnionego, wówczas koniecznym staje się zastosowanie, na wniosek uprawnionego, procedury przymusowego odebrania małoletniego, przewidzianej w art. 598⁶ i nast. Kodeksu postępowania cywilnego. Należy zaznaczyć, że przymusowe odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką i oddanie jej uprawnionemu może nastąpić tylko w obecności uprawnionego albo osoby lub przedstawiciela instytucji przez niego upoważnionej (art. 598⁹ k.p.c.). Jeżeli żadna z tych osób nie stawi się w terminie wyznaczonym przez kuratora sądowego, czynność nie będzie dokonana.

Czynność przymusowego odebrania należy traktować jako ostateczność, a samo zlecenie kuratorowi dotyczy wyłącznie technicznej czynności odebrania, a nie dopro-

wadzenia małoletniego do właściwej placówki. Doprowadzenia dokonuje natomiast osoba uprawniona, której kurator przekazuje małoletniego po przeprowadzeniu zleconej mu czynności. Zdaniem Ministerstwa Sprawiedliwości, przez użyte przez ustawodawcę w art. 598⁹ k.p.c. pojęcie „uprawnionego” należy rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego lub ustanowioną orzeczeniem sądu rodzinę zastępczą, a w przypadku wydania przez sąd orzeczenia o umieszczeniu małoletniego w placówce opiekuńczo-wychowawczej – przedstawiciela placówki opiekuńczo-wychowawczej, w której małoletni został umieszczony na podstawie wydanego skierowania. Osoby te nie uczestniczą czynnie w samej procedurze przymusowego odebrania dziecka. Ich obecność przy wykonywaniu czynności przymusowego odbierania dziecka ma charakter bierny.

Zgodnie z art. 598¹² §1 Kodeksu postępowania cywilnego, przy odbieraniu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką kurator sądowy powinien zachować szczególną ostrożność i uczynić wszystko, aby dobro tej osoby nie zostało naruszone, a zwłaszcza aby nie doznała ona krzywdy fizycznej lub moralnej. W razie potrzeby kurator sądowy może zażądać pomocy organu opieki społecznej lub innej powołanej do tego instytucji.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podziela pogląd przedstawiony w interpelacji, iż udział służb społecznych i jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w tak trudnej sytuacji dla dziecka jest wskazany na zasadzie wsparcia i pomocy, a nie przeprowadzania samych czynności związanych z bezpośrednim odebraniem dziecka.

Mając powyższe na uwadze Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej popiera inicjatywę stworzenia ogólnokrajowej procedury z podziałem zadań dla poszczególnych jednostek organizacyjnych i służb przy odbieraniu przez kuratora sądowego osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką. Ze względu na to, że procedura ta będzie miała jedynie charakter pomocniczy w stosunku do czynności dokonywanych przez kuratora sądowego w ramach postępowania uregulowanego w Kodeksie postępowania cywilnego, kluczową rolę przy jej tworzeniu należy przypisać Ministerstwu Sprawiedliwości.

Ponadto informuję, że obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonywany jest przegląd ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pod kątem ewentualnych zmian. W jego ramach analizie zostanie poddany również problem procedury postępowania w przypadku przymusowego odbierania dzieci z rodziny biologicznej.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Bartosz Marczuk
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Majera

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

Do mojego biura wpłynęło pismo skierowane przez przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Woźnikach dotyczące braku regulacji prawnych w zakresie dopuszczalnych norm substancji odorotwórczych w powietrzu atmosferycznym. Problem ten omówiony został na konkretnym przykładzie, tj. inwestycji polegającej na budowie kurnika – chodzi o chów brojlerów w liczbie 20 tysięcy sztuk w jednym cyklu – w gminie Woźniki, który na potrzeby oświadczenia pozwoli sobie w skrócie przytoczyć.

Inwestor wystąpił z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zamierzenia polegającego na budowie kurnika – chodzi o chów brojlerów w liczbie 20 tysięcy sztuk w jednym cyklu. Po analizie zgromadzonych dokumentów organ prowadzący postępowanie postanowił odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia, uzasadniając to m.in. tym, iż lokalizacja przedsięwzięcia w postaci budowy kurnika budzi zdecydowany sprzeciw społeczności lokalnej.

Polska nie posiada uregulowań prawnych w zakresie dopuszczalnych norm substancji odorotwórczych w powietrzu atmosferycznym, natomiast w przedłożonym raporcie przedstawione zostały obliczenia w zakresie uciążliwości odorowej pochodzącej z planowanego zakładu, tylko że w zakresie teoretycznym. Analizując przebieg dotychczasowego postępowania, należy zauważyć, że organ właściwy do wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach już dwukrotnie odmówił jej wydania, a powodem odmowy były właśnie konflikty społeczne.

Mając w szczególności na uwadze dobro ogółu społeczeństwa, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości przygotowania propozycji zmian przepisów dotyczących tzw. uciążliwych odorów, ponieważ problem ten dotyczy całego kraju i w szczególności przedsięwzięć hodowlanych pojawiających się w gęstej zabudowie urbanistycznej.

*Z poważaniem
Ryszard Majer*

Odpowiedź

Warszawa, 2.06.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 4 maja 2017 r., znak: BPS/043-40-1001/17, przekazuję poniżej odpowiedź na oświadczenie senatora Ryszarda Majera, złożone podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r., w sprawie rozważenia możliwości przygotowania propozycji zmian przepisów dotyczących tzw. uciążliwych odorów, ponieważ problem dotyczy całego kraju i w szczególności przedsięwzięć hodowlanych pojawiających się w gęstej zabudowie urbanistycznej, uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie pragnę podkreślić, że obecnie w Polsce istnieją przepisy prawne, które w pośredni sposób dotyczą problematyki uciążliwości zapachowej. Dlatego też wykorzystując istniejące prawodawstwo krajowe można już obecnie podejmować różne działania mające na celu ograniczenie uciążliwości zapachowej. Zgodnie z art. 362 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r.

poz. 519, z późn. zm.) (Poś) organ ochrony środowiska w przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko może nałożyć w drodze decyzji obowiązek ograniczenia jego oddziaływania na środowisko, a w przypadku pogorszenia stanu środowiska spowodowanego działalnością podmiotu, przywrócenie środowiska do stanu właściwego. Dodatkowo art. 363 ww. ustawy umożliwia wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Jednocześnie zgodnie z art. 154 ustawy – Poś organ ochrony środowiska może ustalić, w drodze decyzji, wymagania ochrony środowiska dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia. Dodatkowo w przypadku instalacji wymagających uzyskania pozwolenia, zgodnie z art. 188 ust. 3 pkt 3 ustawy – Poś w ramach pozwolenia organ ochrony środowiska może określić, o ile przemawiają za tym szczególne względy ochrony środowiska, działania, w tym środki techniczne mające na celu zapobieganie lub ograniczenie emisji. Jeżeli działania mają być realizowane w okresie, na który wydane jest pozwolenie również termin realizacji tych działań. Zauważyć należy, że w zakresie ochrony środowiska bardzo ważnym zagadnieniem jest właściwa orientacja w skali zagrożeń dla środowiska, wynikających z określonych rodzajów działalności. Instrumentem o podstawowym znaczeniu w tym zakresie są pozwolenia na korzystanie ze środowiska. W obowiązującym stanie prawnym przypadki, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. *w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia* (Dz. U. Nr 130, poz. 881). I tak pozwolenia wymagają np. instalacje do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) (pkt 51 z §2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 71).

Podkreślenia przy tym wymaga, że duża grupa instalacji przemysłowych, z których wprowadzane są substancje do powietrza, zgodnie z przepisami art. 201 ustawy – Poś, objęte są systemem pozwoleń zintegrowanych. Instalacje te są wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. *w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169). Powinny one spełniać wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik (BAT). Wymóg ten dotyczy m.in. instalacji do chowu lub hodowli drobiu lub świń o liczbie stanowisk większej niż:

- 40 000 w przypadku drobiu,
- 2 000 w przypadku świń o wadze ponad 30 kg,
- 750 w przypadku macior.

Warto wskazać, że dla planowanego przedsięwzięcia, które objęte jest obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego zgodnie z art. 66 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 335) raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami.

Podkreślić przy tym należy, że nie wszystkie formy korzystania ze środowiska wymagają jednak uzyskania pozwolenia i dlatego, aby uświadomić podmioty zwolnione z obowiązku uzyskania pozwolenia co do zakresu korzystania ze środowiska, w art. 152 ust. 1 ustawy – Poś określono, że instalacja, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko, podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. Warunki, jakie powinno spełniać zgłoszenie są określone w art. 152 ust. 2 ustawy – Poś. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności (art. 152 ust. 2 pkt 7 ustawy – Poś) informację, czy stopień ograniczania wielkości emisji jest zgodny z obowiązującymi przepisami. I tak zgłoszenie wymagane jest np. dla instalacji do chowu lub hodowli zwierząt, inne niż wymienione w §2 ust. 1 pkt 51 ww. rozporządzenia (pkt 102 i 103 z §3 ust. 1 ww. rozporządzenia):

- w liczbie nie mniejszej niż 60 DJP;
- w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP, jeżeli działalność ta prowadzona będzie:
 - a) w odległości mniejszej niż 100 metrów od następujących terenów:
 - mieszkaniowych,
 - innych zabudowanych z wyłączeniem cmentarzy i grzebowisk dla zwierząt,
 - zurbanizowanych zabudowanych,
 - rekreacyjno-wypoczynkowych z wyłączeniem kurhanów, pomników przyrody oraz terenów zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
 - b) na obszarach objętych formami ochrony przyrody;

a także dla instalacji do chowu lub hodowli obcych rodzimej faunie zwierząt, innych niż gospodarskie (pkt 104 z §3 ust. 1 ww. rozporządzenia).

Dodatkowo zaznaczyć należy, że w obecnym stanie prawnym, najbardziej skutecznym działaniem ograniczającym lokalizowanie uciążliwych przedsięwzięć jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, z późn. zm.) uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy. W związku z powyższym potencjalne negatywne skutki planowanych działań i przedsięwzięć podlegają już identyfikacji przed przystąpieniem do realizacji, na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy, które przed przyjęciem wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Mając na uwadze powyższe w celu minimalizacji negatywnych skutków planowanych przedsięwzięć możliwe jest wprowadzenie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy zapisu o zakazie lokalizacji np. fermy trzody i drobiu na terenach sąsiadujących z terenami zabudowy mieszkaniowej. Podkreślić również należy, że na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego przedsięwzięcia właściwy organ, po przeprowadzeniu analizy zgodności z zapisami uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 62 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* analizuje i ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wymagany zakres monitoringu. Zgodnie z art. 82 ww. ustawy w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ może nałożyć na inwestora określone obowiązki np. wykonanie kompensacji przyrodniczej, czy też nałożyć obowiązki realizacji działań zapobiegawczych, ograniczających, a także monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zaznaczyć należy, że w kwestii wprowadzenia regulacji prawnych określających minimalne odległości ferm hodowlanych od zabudowań na posiedzeniu Komisji do Spraw Petycji, które odbyło się dnia 22 marca 2017 r. rozpatrywana była m.in. petycja w sprawie zmiany ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w zakresie wprowadzenia minimalnej odległości przemysłowych kurników oraz ferm trzody chlewnej od zabudowy mieszkaniowej, wynoszącej nie mniej niż 2 km. Petycja nie została uwzględniona. Ze względu na oczekiwania społeczne m.in. w tym zakresie w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa przygotowywany jest projekt ustawy – Kodeks urbanistyczno-budowlany. Jak podkreślono w projekcie ustawy niektóre rodzaje inwestycji, które powodują znaczącą ingerencję w strukturę przestrzenną i warunki życiowe mieszkańców, wymagają kompleksowego rozwiązania, dlatego też w ramach art. 79 przywołanego projektu wskazano, że inwestycje uciążliwe zapachowo mogą być lokalizowane wyłącznie na podstawie planu miejscowego.

Podkreślenia wymaga również, że kwestie mające związek z emisją odorów regulowane są także w przepisach dotyczących ograniczania negatywnego wpływu rolnictwa na otoczenie, określonych w następujących aktach prawnych:

- 1) w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. *o nawozach i nawożeniu* (Dz. U. z 2015 r. poz. 625, z późn. zm.) – reguluje zasady postępowania z nawozami naturalnymi;

- 2) w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych* (Dz. U. z 2003 r. Nr 4, poz. 44), wydane na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – *Prawo wodne* (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.).

Ponadto, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2016 r. poz. 290):

- 1) Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wydał rozporządzenie z dnia 7 października 1997 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2014 r. poz. 81, z późn. zm.), które reguluje sprawy związane z konstrukcją i usytuowaniem obiektów budowlanych.

Rozporządzenie określa odległości, których zachowanie przy lokalizacji budowli rolniczych ma na celu ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na tereny przyległe. Dodatkowo w celu ograniczenia emisji substancji odorotwórczych oraz zapylenia pomiędzy budowlami powodującymi uciążliwość, a budynkami mieszkalnymi wymagane jest zastosowanie szpaleru roślinności średnio- i wysokopiennej;

- 2) Minister Infrastruktury wydał rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422), które ustanawia minimalną odległość budynków inwentarskich od budynków mieszkalnych na co najmniej 8 metrów.

Jednym z istotnych źródeł uciążliwości zapachowej w produkcji rolniczej jest magazynowanie i zagospodarowanie nawozów naturalnych pod uprawy roślin. Zasady postępowania z nawozami naturalnymi reguluje ustawa *o nawozach i nawożeniu* wraz z aktami wykonawczymi. Ustawa ta m.in. transponowała do polskiego porządku prawnego dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. *dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego* (Dz. Urz. L 375 z 31.12.1991, s. 1). Celem tych regulacji jest ograniczenie zanieczyszczenia wód azotanami, pochodzącymi bezpośrednio lub pośrednio ze źródeł rolniczych. Dyrektywa zobowiązała państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej. Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy – *Prawo wodne* (Dz. U. z 2015 poz. 469, z późn. zm.) minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska opracował zbiór zasad dobrej praktyki rolniczej. Podkreślić tutaj należy, że w ramach Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej określono zasady i procedury m.in. działań w zakresie ochrony powietrza, mających na celu ograniczenie emisji substancji zapachowoczynnych z produkcji rolniczej, poprzez prawidłowe stosowanie nawozów i utrzymywanie budynków inwentarskich. Dokument ten wskazuje m.in. aby nie stosować nawozów na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem lub zamrożonych oraz radzi aby nawozy organiczne zostały wymieszane z glebą (przyorane) najlepiej w ciągu kilku godzin i nie później niż w okresie 1 doby od wywiezienia na pole. Zaleca ponadto stosowanie nawozów na nieobsianą glebę, najlepiej w okresie wczesnej wiosny oraz równomierne rozmieszczanie na całej powierzchni pola lub użytku zielonego.

Wskazać przy tym można, że prace nad prawnym uregulowaniem problematyki uciążliwości zapachowej podejmowane są od wielu lat zarówno w kraju, jak i całej Unii Europejskiej. Wieloaspektowość tego problemu powoduje jednak, że do chwili obecnej nie ma jednolitego prawodawstwa unijnego w tym zakresie, w formie dyrektywy lub wytycznych. Istotnym jest fakt, że prawo Unii Europejskiej w zakresie ochrony powietrza nie obejmuje zagadnień z zakresu przeciwdziałania uciążliwościom zapachowym, pozostawiając poszczególnym państwom członkowskim dowolność działania. Wskazać przy tym należy, że na poziomie europejskim kwestia uciążliwości zapachowej została poruszona w dwóch dokumentach. Jednym z nich jest norma EN 13725:2003 „Determination of odour concentration by dynamic olfactometry” bezpośrednio tłumaczona na język polski jako PN-EN 13725:2007 „Oznaczanie stężenia zapachowego metodą olfaktometrii dynamicznej”. Norma ta jednak odnosi się wyłącznie do pomiarów emisji zapachu, a nie do jego stężenia (imisji) w terenie, czy też uciążliwości zapachowej.

Drugim zaś dokumentem jest decyzja wykonawcza z dnia 15 lutego 2017 r. Komisji Europejskiej 2017/302 ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. Jednakże regulacje te dotyczą wyłącznie instalacji o liczbie stanowisk większej niż: 40 000 w przypadku drobiu, 2 000 w przypadku świń o wadze ponad 30 kg i 750 w przypadku macior.

O istocie tego problemu w Polsce świadczy ponad 1200 skarg i wniosków z zakresu uciążliwości zapachowej rozpatrzonych przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska w 2016 r. Największa liczba skarg i wniosków w tym zakresie dotyczy m.in. eksploatacji oczyszczalni ścieków, wykorzystywania komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie bez zachowania odpowiednich wymagań ochrony środowiska, nieprzestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu oraz zasad dobrej praktyki rolniczej przy nawożeniu gnojowicą, składowania lub unieszkodliwiania odpadów. Skargi dotyczą także nieprawidłowej eksploatacji ferm zwierząt, czy też zakładów przemysłowych. Należy zaznaczyć, że w prawie każdej kategorii ludzkiej działalności, w pewnych warunkach może wystąpić emisja różnych ilości zróżnicowanych związków zapachowoczynnych.

Zauważając rosnący problem uciążliwości zapachowej, w związku z napływającymi interpelacjami poselskimi, zapytaniem senatorskim, skargami mieszkańców i apelami samorządów dotyczącymi kwestii odorowych, po przeprowadzeniu analiz, podjęto decyzję o etapowym rozwiązaniu tego problemu. Prace te zostały podzielone na trzy etapy, z czego dwa już są zakończone.

Pierwszym etapem było przygotowanie wytycznych technicznych pn. *Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej*. Jest to materiał informacyjno-edukacyjny w postaci wytycznych technicznych, w ramach którego zestawiono przepisy prawne, które w sposób bezpośredni lub pośredni dotyczą problematyki uciążliwości zapachowej. W dokumencie tym zidentyfikowano źródła emisji substancji zapachowoczynnych oraz podano działania zaradcze dla głównych form działalności uciążliwych zapachowo, w tym przede wszystkim obiektów gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz obiektów hodowlanych. Podkreślić należy, że Kodeks nie dotyka wszystkich problemów i jest dokumentem wyjściowym do wypracowania rozwiązań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców narażonych na uciążliwość zapachową. Dokument ten zamieszczony jest na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, w zakładce Uciążliwość zapachowa w dziale Środowisko, pod adresem: https://www.mos.gov.pl/fileadmin/user_upload/mos/srodowisko/zwozniak_skan-2809201611_4631.pdf.

W związku z powyższym obecnie, w ramach trzeciego etapu prac, w resorcie środowiska przygotowywany jest projekt ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej. Wykorzystywane są tutaj wyniki zleconej przez Ministerstwo Środowiska, w ramach drugiego etapu, ekspertyzy pn. „*Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej*”. W ramach tych prac przygotowano m.in. Ocenę Skutków Regulacji do przedmiotowego projektu ustawy oraz przeprowadzono wstępne uzgodnienia wewnątrzresortowe rzeczowego dokumentu. Następnie przeanalizowano zgłoszone uwagi i obecnie prowadzone są prace nad ostatecznym kształtem dokumentu. Obecnie prowadzone są prace nad wprowadzeniem projektu ustawy do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Jednocześnie pragnę poinformować, że ze względu na brak jednoznacznych i ogólnoeuropejskich przepisów w tym zakresie Rzeczpospolita Polska w grudniu 2016 r. wniosła prośbę do Komisji Europejskiej o przeanalizowanie przedmiotowej sytuacji oraz podjęcie prac nad odpowiednią propozycją legislacyjną mającą na celu uporządkowanie zagadnienia uciążliwości zapachowej na poziomie Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. MINISTRA
Sekretarz Stanu
Paweł Sałek

Oświadczenie senatora Andrzeja Misiółka

skierowane do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Marka Gróbarczyka

Szanowny Panie Ministrze!

W nawiązaniu do założeń zawartych w dokumencie „Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030” kieruję do Pana pytanie: na którym z etapów realizacji planów przewidziana jest rewitalizacja społeczności i zbiorowości lokalnych obszaru Nadodrza?

Konieczność społecznej akceptacji wydaje się niezbędna (jak również prawnie konieczna) do realizacji wymaganych przedsięwzięć. Jednocześnie świadoma partycypacja tychże społeczności i zbiorowości lokalnych może nie tylko ułatwić realizację inwestycji, lecz również wzmocnić jej długofalowe wykorzystanie na rzecz lokalnego rozwoju.

Jak wskazują liczne materiały źródłowe (m.in. analizy naukowe, dokumenty i źródła kartograficzne), zagospodarowanie doliny Odry stanowiło istotny element wspólnoty gospodarowania społeczności i zbiorowości lokalnych, jak również obszarów powiązanych gospodarczo.

Realizacja założeń rewitalizacji może stanowić istotny element odrodzenia się tychże wspólnot skupionych wokół osi Odry.

Nie można nie wspomnieć też o, niezwykle istotnej z punktu widzenia szeroko rozumianej rewitalizacji społecznej, problematyce dziedzictwa kulturowego całej przestrzeni nadodrzańskiej. Wielowiekowe gospodarcze wykorzystanie tych terenów wykształciło specyficzne elementy stanowiące o tożsamości wspomnianych społeczności i zbiorowości lokalnych, co w kontekście planowanych działań (a może raczej konsumpcji ich efektów) stanowi równie ważny, choć często pomijany aspekt.

Andrzej Misiółek

**Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ**

Warszawa, 6.06.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Andrzeja Misiółka, złożone podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia br., poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w dokumencie pn. *Założenia do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030* ujęło najważniejsze zadania zmierzające do rozwoju głównych śródlądowych dróg wodnych w Polsce. Zakłada się, że modernizacja dróg wodnych stanowić będzie impuls dla wzmożonej aktywizacji społeczno-gospodarczej obszarów przyległych do rzek, głównie terenów w pasie Odrzańskiej Drogi Wodnej oraz rzeki Wisły na odcinku od Warszawy do Gdańska. Istota zagadnienia została ujęta

w *Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, w ramach projektu *Rozwój sektora żeglugi śródlądowej*, gdzie wyodrębniony został komponent 6 – *Aktywizacja społeczno-gospodarcza obszarów sąsiadujących z wodą oraz rozwój lokalny oparty o nowe walory rzeki*.

Zgodnie z ww. dokumentem, przygotowanie omawianych programów/projektów aktywizacji jest rolą samorządów, które w naturalny sposób powinny dążyć do przywrócenia funkcji gospodarczych obiektom i terenom nadrzecznym, zgodnie z oczekiwaniami lokalnych społeczności, zwłaszcza że ww. aktywizacja umożliwi otwarcie terenów na funkcje publiczne, zapewni ogólną dostępność do rzeki, poprawiając jednocześnie jakość życia mieszkańców i ich wypoczynku, a także przyczyni się do właściwego kształtowania relacji przestrzenno-funkcjonalnych rzeki z terenami zurbanizowanymi. Przywrócenie takich powiązań pozwoli również na rozwój lokalnej przedsiębiorczości, zlokalizowanej m.in. przy portach, stoczniach i przystaniach śródlądowych.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1777 z późn. zm.), rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. W świetle tej definicji za procesy aktywizacji zbiorowości lokalnych, w tym również obszaru Nadodrza, zgodnie z kompetencjami odpowiadają samorządy lokalne. To one najlepiej potrafią wskazać obszary społeczne wymagające podjęcia ukierunkowanych działań.

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej pracuje obecnie nad przygotowaniem dokumentacji niezbędnej do opracowania studiów wykonalności dla inwestycji planowanych do realizacji na Odrze i Wiśle. Dokumenty te pozwolą na stworzenie programu inwestycyjnego, który wskaże m.in. lokalizacje, zakres, harmonogram i kosztorys poszczególnych zadań. Na tej podstawie będzie można przeprowadzić szeroki dialog z lokalnymi władzami, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi oraz liderami opinii publicznej w celu wypracowania rozwiązań służących także rewitalizacji miejsc zlokalizowanych w sąsiedztwie modernizowanych, czy też budowanych dróg wodnych.

Mając powyższe na uwadze, resort gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej będzie stymulować aktywność samorządów terytorialnych na każdym etapie modernizacji i budowy śródlądowych dróg wodnych w Polsce.

Z poważaniem

PODSEKRETARZ STANU
Grzegorz Witkowski

**Oświadczenie senatora Andrzeja Misiółka
oraz senatora Leszka Piechoty**

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (DzU nr 106, poz. 679 z późn. zm.) nakłada na samorządowców ograniczenia związane z działalnością gospodarczą, w tym z zasiadaniem w organach zarządzających i kontrolnych spółek prawa handlowego. Dotyczy to:

— wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), zastępców wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), członków zarządów powiatów, członków zarządów województw;

— skarbników i sekretarzy jednostek samorządowych wszystkich szczebli;

— kierowników jednostek organizacyjnych gminy, powiatu i województwa, osób zarządzających i członków organów zarządzających gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi osobami prawnymi;

— osób wydających decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty i marszałka województwa.

Osoby wymienione powyżej w okresie zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji nie mogą być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego. Zakaz ten nie obowiązuje osób pełniących wymienione funkcje, o ile zostały one zgłoszone do objęcia takich stanowisk w spółce prawa handlowego przez: Skarb Państwa; inne państwowe osoby prawne; spółki, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji; jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego (art. 6 ust. 1 ustawy antykorupcyjnej). Osoby te nie mogą zostać zgłoszone do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów zgłaszających te osoby, tak więc ustawa antykorupcyjna zezwala, aby ta sama osoba została delegowana do nie więcej niż dwóch spółek prawa handlowego.

Jednakże zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (DzU nr 26, poz. 306 z późn. zm.) jedna osoba może być członkiem rady nadzorczej tylko w jednej spośród spółek, o których mowa w art. 1 pkt 4–7 ustawy kominowej. Tym samym rodzi się pytanie, który przepis jest wiążący dla samorządowców i w ilu radach nadzorczych osoby, o których mowa w przytoczonych przepisach, mogą zasiadać.

*Andrzej Misiółek
Leszek Piechota*

**Stanowisko
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 16 maja 2017 r.

Pan
Maciej Wąsik
Sekretarz Stanu
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Szanowny Panie Ministrze,

w załączeniu uprzejmie przekazuję – według właściwości – pismo Pani Marii Koc Wicemarszałka Senatu z dnia 4 maja 2017 r., przy którym przekazano oświadczenie senatorów Andrzeja Misiółka i Leszka Piechoty złożone na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia 2017 r., dotyczące wątpliwości w zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. poz. 1584, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 2099, z późn. zm.).

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Marcin Warchoł
Podsekretarz Stanu

**Odpowiedź
SEKRETARZA STANU
w KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW**

Warszawa, 8 czerwca 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatorów Andrzeja Misiółka i Leszka Piechotę na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia 2017 r. w sprawie *wzajemnych relacji pomiędzy ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne zwaną dalej „ustawą antykorupcyjną”, a ustawą z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi zwaną dalej „ustawą kominową”* informuję.

Ustawa antykorupcyjna w art. 4 pkt 1 wprowadza dla osób objętych jej zakresem podmiotowym zakaz zasiadania w zarządach, radach nadzorczych lub komisjach rewizyjnych spółek prawa handlowego. Zakaz ten na podstawie art. 6 ust. 1 cytowanego

aktu prawnego, został częściowo złagodzony. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu osoby wymienione w art. 2 pkt 1, 2 oraz 6–10 *ustawy antykorupcyjnej* mogą zajmować stanowiska w organach spółek prawa handlowego, jeżeli zostały zgłoszone do objęcia takich stanowisk przez: Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego. Przepis ten zawiera jednak pewne ograniczenie, gdyż zgłoszenie nie może dotyczyć więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów zgłaszających. *Ustawa kominowa* w art. 4 stanowi z kolei, że z uwzględnieniem przepisów *ustawy antykorupcyjnej* osoby wchodzące w jej zakres podmiotowy mogą być członkiem rady nadzorczej tylko jednej ze spółek, w których:

- 1) udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji;
- 2) udział jednostek samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji;
- 3) udział spółek, o których mowa w pkt 1 i 2, przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów albo akcji.

Jak zostało wskazane powyżej dyspozycja art. 6 *ustawy antykorupcyjnej* nie odnosi się do konkretnego organu spółki i dotyczy zarówno rady nadzorczej, zarządu, jak i komisji rewizyjnej. *Ustawa kominowa* ogranicza natomiast możliwość zasiadania w radach nadzorczych pewnej kategorii spółek. Nie ulega więc wątpliwości, że osoba, która podlega przepisom tych dwóch ustaw w wielu przypadkach może zasiadać w organach (w tym radach nadzorczych) dwóch spółek nie łamiąc przy tym ani *ustawy antykorupcyjnej* ani *ustawy kominowej*. Wynika to z faktu, że *ustawa antykorupcyjna* w pewnych okolicznościach dopuszcza możliwość zasiadania we władzach dwóch spółek prawa handlowego (mogą to być dwie rady nadzorcze), natomiast *ustawa kominowa* przewiduje, że podlegająca jej przepisom osoba może zasiadać tylko w jednej radzie nadzorczej, z tym że ograniczenie to dotyczy tylko spółek z większościowym udziałem (bezpośrednim lub pośrednim) Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Jeśli więc osoba podlegająca przepisom *ustawy kominowej* zasiada w radzie nadzorczej spółki z większościowym udziałem Skarbu Państwa, a ponadto w radzie nadzorczej spółki, w której udział podmiotów publicznych nie przekracza 50%, to do łamania przepisów ww. ustawy nie dochodzi. Problem powstaje wtedy, gdy osoba podlegająca przepisom *ustawy kominowej* zasiada w radach nadzorczych dwóch spółek z większościowym (bezpośrednim lub pośrednim) udziałem Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Dochodzi wtedy niewątpliwie do łamania przepisów *ustawy kominowej*, co jednak nie oznacza, że w takim wypadku łamane są też zakazy przewidziane przez *ustawę antykorupcyjną* jeśli prawidłowo zostały spełnione warunki z art. 6 ust. 1 tego aktu prawnego.

Warto także podkreślić, że o ile *ustawa antykorupcyjna* jasno i wyraźnie określa sankcje personalne za naruszenie jej przepisów, to naruszenie przepisów *ustawy kominowej* praktycznie takich sankcji nie rodzi. Brak określenia przez ustawodawcę skutku naruszenia art. 4 powoduje konieczność sięgnięcia do ogólnych zasad prawa cywilnego [art. 58 §1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.) w zw. z art. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1578 z późn. zm.)] i przyjęcie, że naruszenie art. 4 ust. 1 *ustawy kominowej* rodzi skutek w postaci nieważności powołania do drugiej rady nadzorczej, jako sprzecznego z przepisem ustawy.

Analiza przepisów *ustawy antykorupcyjnej* i *ustawy kominowej* prowadzi więc do wniosków, że ze względu na inny przedmiot i cel regulacji, hipotezy ich przepisów odnoszących się do możliwości zasiadania pewnych kategorii osób w organach spółek prawa handlowego nie są zbieżne. Opisując wzajemne relacje *ustawy antykorupcyjnej* i *ustawy kominowej* należy raczej stwierdzić, że są to dwa autonomiczne akty prawne regulujące zasadniczo inne kwestie, przy czym w pewnych przypadkach może dochodzić do sytuacji, w których dana osoba będzie podlegała równocześnie przepisom tych dwóch ustaw. Nie oznacza to jednak, że naruszenie przez taką osobę przepisów jednej ustawy, można automatycznie kwalifikować jako naruszenie przepisów drugiej usta-

wy, gdyż naruszenia te należy rozpatrywać oddzielnie dla każdego z tych aktów prawnych. Może więc dojść do sytuacji, w której zasiadanie przez jakąś osobę w radach nadzorczych dwóch spółek z większościovym udziałem samorządu terytorialnego będzie bez wątpienia złamaniem *ustawy kominowej*, jednakże naruszenia tego nie będzie można kwalifikować jako złamania przepisów *ustawy antykorupcyjnej*. Jak stwierdza Agnieszka Rzetecka-Gill w komentarzu do art. 4 *ustawy kominowej*: „Uprawnionym jest pogląd, że obie ustawy (a ściślej wskazane wyżej przepisy tych ustaw) traktować należy jako stanowiące dwa „równoległe” porządki prawne, a podmiot objęty zakresem obu z nich winien przestrzegać przepisów obydwu tych ustaw. I tak podmiot objęty zakresem *ustawy antykorupcyjnej* będzie mógł – jeśli zostanie zgłoszony – pełnić funkcje w dwóch organach (rada nadzorcza, zarząd) spółek z kapitałem publicznym. Jeśli organami tymi byłyby dwie rady nadzorcze, nadto udział publicznego kapitału w spółkach przekraczałby 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, a dodatkowo podmiot ten objęty będzie zakresem podmiotowym *ustawy kominowej* – nie chcąc wejść w kolizję z uregulowaniami tej ustawy, podmiot ten nie może pełnić funkcji w drugiej radzie nadzorczej. Jednakże zakaz ten dotyczył będzie wyłącznie sytuacji, gdy kumulatywnie spełnione zostaną dwa warunki: udział gminy, powiatu, województwa, Skarbu Państwa w spółce musi przekraczać 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji oraz podmiot musi być objęty zakresem *ustawy kominowej*. We wszystkich innych sytuacjach nie będzie dochodziło do wzajemnego wykluczania się pomiędzy normą zawartą w przepisie art. 6 ust. 1 *ustawy antykorupcyjnej* a normą zawartą w przepisie art. 4 ust. 1 *ustawy kominowej*”.

Bardzo istotną z punktu widzenia pytania Panów Senatorów jest też okoliczność, że zakresy podmiotowe omawianych ustaw są zasadniczo różne i tylko wyjątkowo mogą się pokrywać. Katalog osób podlegających przepisom *ustawy antykorupcyjnej* określono w art. 2 pkt 1–11 tego aktu prawnego, natomiast katalog osób podlegających *ustawie kominowej* określa jej art. 2 pkt 1–10. Jeśli więc chodzi o sektor samorządowy to przepisami antykorupcyjnymi objęci są:

- 1) wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), zastępcy wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), skarbnicy gmin, sekretarze gmin, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 2) członkowie zarządów powiatów, skarbnicy powiatów, sekretarze powiatów, kierownicy jednostek organizacyjnych powiatu, osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających powiatowymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu starosty;
- 3) członkowie zarządów województw, skarbnicy województw, sekretarze województw, kierownicy wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, osoby zarządzające i członkowie organów zarządzających wojewódzkimi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa.

Przepisom *ustawy kominowej* podlegają natomiast:

- 1) kierownicy, zastępcy kierowników, członkowie organów zarządzających, główni księgowi podmiotów wymienionych w art. 1 pkt 1–3, 8–10 i 12 tej ustawy;
- 2) członkowie rad nadzorczych podmiotów wymienionych w jej art. 1 pkt 2, 3 i 8;
- 3) kierownicy samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
- 4) likwidatorzy podmiotów wymienionych w pkt 1–3.

Biorąc pod uwagę powyższe zakres podmiotowy *ustawy antykorupcyjnej* i *ustawy kominowej* może się zazębiać w przypadku kierowników, zastępców kierowników, członków organów zarządzających, głównych księgowych i likwidatorów gminnych, powiatowych i wojewódzkich osób prawnych (z wyjątkiem spółek prawa handlowego). I tylko w stosunku do tych osób mogą rodzić się pytania o możliwość zasiadania w więcej niż jednej radzie nadzorczej.

Abstrahując od omówionej powyżej problematyki, należy dodatkowo zauważyć, iż kwestie związane z wynagradzaniem członków rad nadzorczych spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego znajdują się

obecnie w ustawie z dnia 9 czerwca 2016 r. o *zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami* (Dz. U. poz. 1202 z późn. zm.), która wraz ze swoim wejściem w życie w tych kwestiach zasadniczo zmieniała *ustawę kominową*.

Z poważaniem

Maciej Wąsik

Oświadczenie senatora Grzegorza Napieralskiego*skierowane do prezes Rady Ministrów Beaty Szydło*

Szanowna Pani Premier!

Biorąc pod uwagę niezrozumiałą sytuację, w której to wskutek wyjątkowej interpretacji §5 ust. 2 i 3 statutu Polskiej Agencji Kosmicznej płk Piotr Suszyński, czasowo pełniący obowiązki prezesa PAK, w zarządzeniu nr 7 wyznacza samego siebie do zastępowania prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej we wszystkich czynnościach o charakterze wykonawczym i zarządzającym, jednocześnie powołując się na prerogatywy, które otrzymał od Pani Premier, proszę o weryfikację tej decyzji. Jako uzasadnienie prośby załączam opinię prawną wystawioną 19 kwietnia 2017 r. przez Kancelarię Adwokacką (...) w G., w której we wnioskach czytamy, że zarządzenie nr 7 z dnia 11 kwietnia 2017 r. zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa, to jest art. 8 ust. 1 i 4 ustawy o PAK oraz §5 ust. 2 i 3 statutu, i w celu jego obejścia, co jest jednoznaczne z tym, że nie doszło do prawnie skutecznego wyznaczenia osoby zastępującej prezesa Agencji.

Wnioskuje o przedstawienie mi opinii prawnej, która potwierdzi ważność zarządzenia nr 7 z 11 kwietnia 2017 r., na podstawie którego płk P. Suszyński wyznaczył samego siebie do zastępowania prezesa we wszystkich czynnościach o charakterze wykonawczym i zarządzającym, jak również wnioskuje o przedstawienie w formie pisemnej prerogatyw wystawionych przez Panią Premier, na które powołuje się płk P. Suszyński.

Z poważaniem
Grzegorz Napieralski

**Odpowiedź
SEKRETARZA STANU
w KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW**

Warszawa, 31 maja 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

Stosownie do upoważnienia udzielonego mi przez Prezesa Rady Ministrów uprzejmie przedstawiam stanowisko dotyczące oświadczenia złożonego przez Senatora RP, p. Grzegorza Napieralskiego, na 40. posiedzeniu Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 r., w sprawie weryfikacji decyzji zawartej w zarządzeniu nr 7 pełniącego obowiązki prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej.

Na wstępie uprzejmie informuję, że dniu 25 kwietnia 2017 r. do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wpłynęło pismo p. Marka Moszyńskiego, wiceprezesa ds. nauki Polskiej Agencji Kosmicznej, do którego dołączono opinię prawną z dnia 19 kwietnia 2017 r., podpisaną przez adw. (...), stanowiącą załącznik również do oświadczenia złożonego przez Pana Senatora.

Z konkluzją zawartą w przedmiotowej opinii nie sposób się jednak zgodzić. Zgodnie bowiem z §5 ust. 2 statutu Polskiej Agencji Kosmicznej, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie nadania

statutu Polskiej Agencji Kosmicznej (Dz. U. poz. 861), Prezes Agencji wyznacza wiceprezesa Agencji zastępującego go podczas jego nieobecności lub czasowej niemożności wykonywania obowiązków. Należy uznać, że pod względem funkcjonalnym przepis ten obejmuje wszelkie sytuacje faktyczne, w których brak jest możliwości wykonywania przez Prezesa Agencji ustawowych obowiązków – a zatem również sytuację, w której Prezes Agencji na daną chwilę nie został powołany.

Pragnę podkreślić, że takie wyznaczenie ma charakter abstrakcyjny, *pro futuro*, tzn. powinno być dokonane przed zaistnieniem przesłanki nieobecności lub czasowej niemożności – tak, aby w przypadku jej ziszczenia się, osoba wyznaczona mogła natychmiast przejąć obowiązki Prezesa Agencji, zapewniając Agencji gwarancję płynnego działania. Tymczasem rozważania zawarte w opinii prawnej adw. (...) koncentrują się na fakcie wydania zarządzenia w sytuacji, w której osoba je wydająca „jest obecna w Agencji, a nadto nie zachodzi przesłanka czasowej niemożności wykonywania obowiązków”. Argumentację taką należy uznać za nietrafioną, gdyby bowiem zaistniała po stronie Prezesa Agencji przesłanka nieobecności lub czasowej niemożności wykonywania obowiązków, to tym samym nie mógłby on również wydać żadnej dyspozycji na podstawie §5 ust. 2 statutu Agencji. Oczywistym jest więc, że określenie zasad zastępowania Prezesa Agencji powinno być dokonane przed ewentualnym zaistnieniem tej przesłanki.

Formalne określenie tych zasad nastąpiło w dniu 11 kwietnia 2017 r., w momencie, w którym p. płk Piotr Suszyński, któremu zgodnie z art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 759) powierzono pełnienie obowiązków Prezesa Agencji, wydał zarządzenie nr 7. Zgodnie z §1 ww. zarządzenia, wiceprezes ds. obronnych zastępował będzie Prezesa Agencji we wszystkich czynnościach o charakterze wykonawczym i zarządzającym. Jak już wspomniano, zarządzenie to ma charakter generalny i nie dotyczy jedynie okresu, w jakim p. płk Piotr Suszyński będzie pełnił funkcję wiceprezesa ds. obronnych Agencji, ale (dopóki nie zostanie uchylone przez Prezesa Agencji lub przez kolejną osobę pełniącą jego obowiązki) będzie regulowało zasady kierowania Agencją podczas nieobecności lub czasowej niemożności wykonywania obowiązków przez każdego kolejnego Prezesa Agencji. Do dnia uchylecia przedmiotowego zarządzenia każdy kolejny wiceprezes ds. obronnych (a nie wiceprezes ds. nauki) będzie zatem zastępował Prezesa Agencji we wszystkich czynnościach o charakterze wykonawczym i zarządzającym.

Należy także podkreślić, że nie budzi wątpliwości formalne umocowanie p. płk Piotra Suszyńskiego do wydania przedmiotowego zarządzenia, gdyż zgodnie z art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 26 września 2014 r. o Polskiej Agencji Kosmicznej powierzono mu pełnienie obowiązków Prezesa Agencji i w dniu 11 kwietnia 2017 r. (a zatem w dniu wydania zarządzenia nr 7) powierzenie to nadal było ważne i skuteczne. Zgodnie z wnioskiem zawartym w przedmiotowym oświadczeniu przekazuję w załączeniu dokumenty, na mocy których powierzono p. płk Piotrowi Suszyńskiemu pełnienie obowiązków Prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej.

Na marginesie należy zauważyć, że kwestia uprawnień wynikających z istoty zastępstwa (pełnienia obowiązków) była wielokrotnie rozważana w orzecznictwie oraz piśmiennictwie. W ocenie judykatury nie budzi żadnych wątpliwości, że istotą zastępstwa (pełnienia obowiązków) jest uprawnienie do podejmowania wszelkich działań leżących w zakresie kompetencji organu zastępowanego lub organu, którego obowiązki się wypełnia. Co więcej, wykonywanie kompetencji odbywa się w takim przypadku w imieniu tego organu, a nie w imieniu własnym. Dla przykładu, Sąd Najwyższy niejednokrotnie wskazywał możliwość wykonywania wszelkich funkcji Prokuratora Generalnego (w tym uprawnień do wnoszenia kasacji, a wcześniej rewizji nadzwyczajnej) przez jego zastępców, uznając, że wykonywanie tych uprawnień wynika nie tylko wprost z ustawy o prokuraturze, ale z samej istoty funkcji zastępcy, który zawsze działa w imieniu jednoosobowego organu, jakim jest Prokurator Generalny, a nie w imieniu własnym (wyroki składu 7 sędziów Sądu Najwyższego: z dnia 25 września 1992 r., WRN 97/92, OSP 1993, nr 11, poz. 219 i z dnia 22 stycznia 2003 r., WK 48/02, OSNKW 2003, z. 3-4, poz. 31 oraz wyrok SN z dnia 2 grudnia 2010 r., II KK 236/10). Bezsprzecznie zatem p. płk Piotr Suszyński, działając jako pełniący obowiązki Preze-

sa Agencji, był umocowany do podejmowania wszelkich działań leżących w zakresie ustawowych kompetencji Prezesa Agencji, w tym także do ustalenia szczególnych zasad kierowania Agencją, stosownie do postanowień §5 ust. 2 statutu Agencji.

Nie sposób także zgodzić się z zawartą w opinii prawnej adw. (...) tezą o jednoczesnej obecności w pracy p. płk. Piotra Suszyńskiego jako pełniącego obowiązki Prezesa Agencji na podstawie wyznaczenia przez Prezesa Rady Ministrów i jako wiceprezesa ds. obronnych zastępującego Prezesa Agencji na podstawie zarządzenia nr 7. W dniu 11 kwietnia 2017 r., wydając przedmiotowe zarządzenie, p. płk. Piotr Suszyński działał jako pełniący obowiązki Prezesa Agencji (a wyznaczenie wiceprezesa ds. obronnych do zastępowania prezesa Agencji pozostawali jedynie przepisem *pro futuro*), natomiast od dnia 12 kwietnia 2017 r. (kiedy to *de iure* zasła przesłanka z §5 ust. 2 statutu Agencji) działa jako wiceprezes ds. obronnych, a jednocześnie osoba wyznaczona przez Prezesa Agencji do kierowania Agencją. Należy bowiem wyraźnie odróżnić sytuację pełnienia obowiązków Prezesa Agencji od sytuacji pełnienia funkcji wiceprezesa ds. obronnych, zastępującego Prezesa Agencji – nawet, jeśli w obu przypadkach mamy do czynienia z tą samą osobą.

Wbrew twierdzeniom zawartym w opinii prawnej adw. (...) przedmiotowe wyznaczenie nie tylko zatem nie zostało dokonane „z rażącym naruszeniem prawa, tj. Statutu i w celu jego obejścia”, ale może zostać uznane za przejaw należytej troski osoby pełniącej obowiązki Prezesa Agencji o zgodne z prawem ustalenie zasad dalszego zarządzania Agencją. Przepis §5 ust. 2 statutu Agencji miał bowiem w założeniu na celu zapobieżenie sytuacji, w której pod nieobecność Prezesa Agencji nie byłoby wiadomo, który z dwóch wiceprezesów Agencji na bieżąco kieruje jej pracami.

Reasumując należy uznać, że ustalone w drodze zarządzenia nr 7 zasady kierowania Polską Agencją Kosmiczną do czasu powołania Prezesa Agencji, nie budzą zastrzeżeń merytorycznych ani formalnoprawnych.

Paweł Szrot

Oświadczenie senatora Grzegorza Napieralskiego

skierowane do minister cyfryzacji Anny Streżyńskiej
oraz do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Szanowna Pani Minister!

W minionych latach byliśmy świadkami przygotowywania polskich szkół do wprowadzenia europejskich modeli nauki dzieci i młodzieży, w tym obywatela z obowiązującymi już na świecie metodami nauczania z wykorzystaniem odpowiednich programów edukacyjnych, mających na celu udoskonalanie umiejętności obsługi programów komputerowych. Nauka programowania, budowa infrastruktury internetowej w szkołach, szkolenia nauczycieli – to wszystko ma wpłynąć na unowocześnienie szkół.

W odniesieniu do pilotażowego programu programowania pozwalam sobie wystosować następujące zapytania:

1. Na jakim etapie znajduje się realizacja programu?
2. Jakie kompetencje w założeniach mają nauczyciele odpowiedzialni za wdrażanie programu?
3. Na jakich systemach i programach prowadzone są zajęcia?
4. Czy w ramach programu istnieje możliwość pomocy szkołom mniejszym i mniej zamożnym, których nie stać na wyposażenie sal komputerowych?
5. Na jakim etapie jest wdrażanie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej?
6. Czy jest jakaś forma kontroli nad szkołami, które dobrowolnie przystąpiły do programu, w zakresie tego, czy i jak go realizują?
7. Ile środków jest zabezpieczonych na potrzeby projektu i z jakich źródeł one pochodzą? Jaka kwota została już wydatkowana?

Pragnę oświadczyć, że wdrożenie na odpowiednim poziomie tego pilotażowego programu to inwestycja w lepsze jutro dla naszych dzieci i całego narodu.

Z wyrazami szacunku
Grzegorz Napieralski

**Odpowiedź
MINISTRA CYFRYZACJI**

Warszawa, 8 czerwca 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej uprzejmie przedstawiam informacje dotyczące wdrażania Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej – w odpowiedzi na pytanie zadane przez Pana Senatora w kontekście pilotażowego programu nauki programowania w szkołach. Jednocześnie informuję, że program ten realizuje Minister Edukacji Narodowej i to w zakresie jego właściwości pozostaje kwestia odpowiedzi na pozostałe postawione w oświadczeniu pytania.

Ministerstwo Cyfryzacji wraz z Ministerstwem Edukacji Narodowej prowadzą obecnie zaawansowane prace nad projektem ustawy dotyczącej Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. Ureguluje ona zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania OSE. Równoległe kończy się proces definiowania założeń technicznych związanych z infrastrukturą programu – kwestie te podlegają obecnie audytowi niezależnego podmiotu

zewnątrznego. W kontekście infrastruktury Ministerstwo Cyfryzacji monitoruje również proces podłączania jednostek oświatowych do sieci dostępu do bardzo szybkiego internetu. Składają się na niego podłączenia wykonywane w ramach realizacji komercyjnych inwestycji operatorów telekomunikacyjnych (ok. 5,8 tys. lokalizacji jednostek oświatowych do 2019 r. – co do części Ministerstwo zawarło stosowne porozumienia z operatorami na rzecz współpracy w realizacji inwestycji oraz budowy OSE) oraz podłączenia, które będą wykonywane w ramach realizacji projektów budowy sieci szerokopasmowych, dofinansowanych ze środków I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (ponad 7 tys. lokalizacji do 2019 r.).

OSE ma na celu zapewnienie bezpiecznego dostępu do internetu dla uczniów. Z tego powodu trwają działania związane z opracowaniem lub nawiązaniem współpracy z dostawcami rozwiązań z zakresu klasycznej ochrony przed złośliwym oprogramowaniem oraz filtrowania treści czy kontroli zachowań użytkowników w internecie. W ramach OSE powstanie również dedykowany portal edukacyjny, udostępniający treści, narzędzia i usługi edukacyjne oraz wsparcie funkcjonowania jednostek oświatowych (e-learningi, arkusze organizacyjne, itp.). Portal będzie służył także budowie społeczności OSE, poprzez zaimplementowane funkcjonalności pozwalające na wielostronną komunikację uczestników procesu edukacji (szkoła-szkoła, szkoła-uczeń, szkoła-rodzic).

Mówiąc o kwestiach cyfryzacji szkolnictwa warto jednak również wspomnieć o trwającej interwencji dotyczącej wsparcia rozwoju kompetencji nauczycieli w zakresie nauczania programowania. Ministerstwo Cyfryzacji w porozumieniu z Centrum Projektów Polska Cyfrowa realizuje konkursy na dofinansowanie projektów w ramach Działania 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 – pierwszy konkurs trwał od 29 sierpnia 2016 r. do 4 maja 2017 r., natomiast drugi potrwa od 30 czerwca 2017 r. do 29 września 2017 r. W założeniu projekty realizowane w ramach działania 3.2 POPC skierowane są do nauczycieli, którzy pragną zdobyć lub rozwinąć kompetencje w zakresie nauczania programowania wśród uczniów z klas 1–3 szkoły podstawowej. Aby przystąpić do projektu nauczyciel nie musi posiadać umiejętności nauki programowania. Kompetencję taką ma uzyskać właśnie dzięki udziałowi w projekcie. Wnioskodawca projektu na etapie aplikowania o dofinansowanie nie określa z góry rodzaju konkretnego oprogramowania oraz systemów, o które oprze naukę programowania, choć nie jest wykluczone, iż we wniosku wskaże on środowisko wizualnego programowania z którego skorzysta. Projekty 3.2 PO PC są adresowane bezpośrednio do nauczycieli i rola szkoły wiąże się tu przede wszystkim z udostępnieniem istniejącej infrastruktury w celu prowadzenia zajęć pozalekcyjnych z nauki programowania oraz zapewnieniu rekrutacji wśród uczniów. Należy zwrócić uwagę, iż podczas prowadzenia zajęć z uczniami nauczyciel może korzystać ze wsparcia mentorskiego trenerów zapewnianych przez wnioskodawcę.

Finansowanie konkursów kształtuje się następująco:

- kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów wynosi w I konkursie – 124 211 127,00 PLN, w II konkursie – 48 000 000,00 PLN. Są to środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz współfinansowania krajowego z budżetu państwa.
- maksymalny poziom dofinansowania wynosi 95% wydatków kwalifikowalnych projektu; maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania projektu nie może przekroczyć 1,7 mln PLN.
- wnioskodawca jest zobowiązany do zapewnienia wkładu własnego na poziomie minimum 5% wydatków kwalifikowalnych projektu.
- minimalna wartość projektu złożonego do dofinansowania nie może być niższa niż 300 tys. PLN.

Z wyrazami szacunku

MINISTER CYFRYZACJI
Anna Streżyńska

**Odpowiedź
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ**

Warszawa, 25 maja 2017 r.

Sz. P.
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Grzegorza Napieralskiego złożone na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia 2017 r.

Szanowny Panie Senatorze,
uprzejmie informuję, że celem rozpoczęcia we wrześniu 2016 roku pilotażu było wprowadzenie i sprawdzenie w praktyce szkolnej powszechnej nauki programowania, w szczególności:

- przetestowanie dostępnych rozwiązań służących nauce programowania, w tym programów nauczania opartych na projekcie podstawy programowej opracowanym przez Radę ds. Informatyzacji Edukacji oraz rekomendowanie do powszechnego wdrożenia skutecznych metod i technik kształcenia i samokształcenia uczniów i nauczycieli,
- uruchomienie różnorodnych form wsparcia nauczycieli informatyki i edukacji wczesnoszkolnej, umożliwiających samokształcenie, kształcenie wzajemne oraz inne formy doskonalenia zawodowego.

Do najważniejszych działań szkoły przystępującej do pilotażu należało opracowanie i wdrożenie autorskiego programu nauczania dla zajęć obowiązkowych. W realizacji programu należało zadbać o dobór odpowiednich metod nauczania podczas rozwiązywania problemów, oraz środowisk informatycznych dedykowanych nauce programowania, odpowiednich dla etapu rozwoju uczniów i zdolności do abstrakcyjnego myślenia. Efektem pracy szkoły miało być również wypracowanie wniosków pozwalających na dopracowanie zapisów nowej podstawy programowej wprowadzającej programowanie do edukacji formalnej. Dotyczyło to również powiązań programowania i informatyki z innymi przedmiotami oraz z ich podstawami programowymi.

W pilotażu mogła wziąć udział każda szkoła (obecnie działania w ramach pilotażu realizuje ponad dwa tysiące szkół). Działania miały obejmować jak najbardziej różnorodną grupę uczniów.

W ramach pilotażu zaplanowano również doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych i wprowadzania interaktywnych metod pracy do programów wszystkich przedmiotów, nie tylko informatyki. Budowanie kompetencji cyfrowych odbywa się poprzez szkolenia i warsztaty dla nauczycieli oraz tworzenie materiałów metodycznych i dydaktycznych, w tym:

- szkolenia w zakresie nauczania programowania dla nauczycieli klas I-III szkół podstawowych w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich w ramach Działania 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Celem projektów jest rozwijanie kompetencji nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w zakresie nauczania programowania,
- szkolenia w zakresie nauczania programowania dla nauczycieli klas I-III szkół podstawowych w gminach miejskich w ramach programu e-Twinning,
- szkolenia dla nauczycieli w zakresie nauczania programowania i wsparcie oferowane również przez Ośrodek Rozwoju Edukacji – publiczną placówką doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzoną przez Ministra Edukacji Narodowej, regionalne ośrodki doskonalenia nauczycieli oraz biblioteki pedagogiczne.

W szkolenia dla nauczycieli i organizacje konferencji regionalnych są również zaangażowani kuratorzy oświaty. W 159 konferencjach szkoleniowych zorganizowanych dotychczas (w okresie czerwiec – grudzień 2016 r.) we wszystkich województwach przez kuratorów oświaty wzięło udział 13 290 nauczycieli (głównie informatyki i edukacji wczesnoszkolnej). W bieżącym okresie zaplanowanych jest 65 kolejnych konferencji.

Kampania Programowanie z eTwinning obejmuje: kursy, seminaria, projekty, scenariusze lekcji dotyczące rozwijania kompetencji w zakresie kodowania i innych umiejętności cyfrowych.

Założenia pilotażu pozostawiają nauczycielowi swobodę w indywidualnym doborze aplikacji, języków programowania, czy środowisk wirtualnych wykorzystywanych do realizacji zaplanowanych przez niego w pilotażu działań.

Materiały edukacyjne pomocne w realizacji pilotażu dostępne są m.in.: na stronach internetowych: MEN (<https://programowanie.men.gov.pl/>) i poszczególnych kuratoriów oświaty (np.: <http://ko.poznan.pl/materiały-edukacyjne/>).

Realizacja działań w ramach pilotażu nie wymaga zaangażowania dodatkowych środków finansowych zarówno po stronie MEN, jak i szkół biorących w nim udział.

Doposażenie szkół w narzędzia wspierające nauczanie z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych będzie realizowane w ramach planowanego rządowego programu „Aktywna tablica”. Będzie on obejmował także małe i mniej zamożne szkoły.

Wsparcie dla MEN i koordynacja działań na szczeblu poszczególnych województw w ramach przygotowania i przeprowadzenia pilotażowego wdrożenia nauczania programowania w oparciu o innowacje pedagogiczne zapewniają powołani przez kuratorów, na wniosek Ministra Edukacji Narodowej, wojewódzcy koordynatorzy ds. innowacji w edukacji¹.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

¹ Więcej informacji dostępnych jest na stronie internetowej:
<https://men.gov.pl/ministerstwo/informacje/wojewodczy-koordynatorzy-do-spraw-innowacji-w-edukacji-powolani.html>.

Oświadczenie senatora Grzegorza Napieralskiego

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka
oraz do prezes Rady Ministrów Beaty Szydło

Szanowny Panie Ministrze! Szanowna Pani Premier!

Działając w imieniu i na rzecz lokalnej społeczności, składam oświadczenie w sprawie zaniechania inwestycji dotyczącej budowy obwodnicy miasta Myśliborza.

Sytuacja jest bardzo poważna, bowiem zarówno miasto Myślibórz, jak i GDDKiA poniosły już znaczne wydatki finansowe związane z realizacją obwodnicy. Pokróćce chcę przypomnieć kilka faktów.

Obwodnica Myśliborza była ujęta w programie budowy dróg krajowych na lata 2011–2015. Niestety poprzedni rząd usunął to zadanie z programu i wyznaczył nową datę jego realizacji, to jest w latach 2014–2023, co jest niezrozumiałe, tym bardziej że w 2009 r. zadanie to uzyskało status inwestycji przygotowanej do wejścia w fazę realizacji. Nie chcę się rozpisywać na temat tego, w którym roku jaka instytucja czy podmiot poniosły nakłady finansowe na przygotowanie wyżej wymienionej inwestycji. Przypomnę tylko, że suma poniesionych kosztów finansowych na ten projekt wynosi 8 milionów zł. Pragnę również zaznaczyć, że inżynieria finansowa tejże inwestycji przewiduje wkład miasta Myśliborza w wysokości 13 milionów zł, natomiast cała inwestycja szacowana jest na około 50 milionów zł. Jest to najtańsza, najkrótsza i jedna z najbardziej oczekiwanych obwodnic w naszym kraju.

Pragnąłbym szczególnie zainteresować Pana Ministra tym zadaniem inwestycyjnym, które w moim odczuciu i w odczuciu mieszkańców Myśliborza i okolic, którzy na co dzień zmuszeni są jechać przez to piękne miasto, jest niezbędne.

*Z wyrazami szacunku
Grzegorz Napieralski*

**Odpowiedź
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA**

Warszawa, 1 sierpnia 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 4 maja 2017 r. (znak: BPS/043-40-1006-MIB/17) w sprawie ujęcia inwestycji polegającej na budowie obwodnicy Myśliborza w ciągu drogi krajowej nr 26 uprzejmie wyjaśniam, że przedmiotowy projekt jest dobrze znany Ministerstwu Infrastruktury i Budownictwa. Ministerstwo rozumie potrzeby lokalnej społeczności w zakresie sprawnej komunikacji transportowej w Myśliborzu i okolicach i w żaden sposób nie bagatelizuje wniosków o rozwiązanie sytuacji na drodze krajowej nr 26 w ww. mieście.

Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa prowadzi prace analityczne nad możliwością zapewnienia finansowania dla kolejnych zadań, w tym obwodnicy Myśliborza w ramach dostępnych środków budżetu państwa. Prowadzone są uzgodnienia z wła-

dzami Myśliborza w sprawie uzyskania dofinansowania ze środków samorządowych. Władze miasta zadeklarowały wkład własny do inwestycji w wysokości 13 mln zł. W czerwcu br. został podpisany aneks do zawartego w dniu 29 marca 2010 r. porozumienia między GDDKiA a Miastem Myślibórz uzgadniający deklarację o dofinansowaniu przedmiotowej inwestycji ze środków budżetu miasta Myślibórz.

Pozdrawiam

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Jerzy Szmit
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Pająka

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Zwracam się ponownie do Pana Ministra w związku z narastającym problemem związanym z głośną sprawą wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym (sygn. II K 216/16) rozpoznawaną przez Sąd Rejonowy w S., w której oskarżoną jest faktyczna pokrzywdzona J.M., a sprawca utrzymuje status pokrzywdzonego.

Nie zostało zrealizowane, pomimo zaistnienia ku temu przesłanek, przeniesienie sprawy do innego okręgu. Nie pomogły w tym zakresie także zawierające rzeczową argumentację interwencje, na czele z wnioskiem ministra spraw wewnętrznych i administracji Mariusza Błaszczaka sformułowanym w piśmie z dnia 6 października 2016 r. (to samo uczynił zresztą Pana pierwszy zastępca – prokurator krajowy).

Pragnę podkreślić, że prowadzący rozprawę sędzia T.D. z własnej woli przyjął na siebie rolę niewolnika biegłego, prezentując pogląd, że biegły „orzekł”, a zatem wyrok powinien zapaść w tym duchu. Sędzia ten nie wie, że zabawa biegłego z technikiem dochodzeniowym w rekonstrukcję wypadku bez udziału stron i innych uczestników postępowania nie jest, wbrew ich twierdzeniom, eksperymentem procesowym (rozprawa z dnia 19 kwietnia 2017 r.). Wyraża również szkodliwy dla procesu pogląd, że doświadczony śledczy, emerytowany policjant, nie jest uprawniony do oceny poziomu zabezpieczenia miejsca wypadku drogowego przed utratą śladów, a prawo takie posiada biegły do spraw ruchu drogowego (rozprawa z dnia 31 stycznia 2017 r.).

Osobiście dokonałem analizy przebiegu tego wypadku drogowego, dochodząc do przekonania, że proces w obecnym kształcie jest kompromitacją dla współczesnego wymiaru sprawiedliwości. Brak uznania podczas rozprawy w dniu 19 kwietnia 2017 r. merytorycznych kwalifikacji pana Wojciecha Kotowskiego, znanego i uznanego eksperta z zakresu prawnych i kryminalistycznych problemów ruchu drogowego, w kwestii wyjaśnienia przebiegu wypadku sięga poziomu skandalu, jakim niewątpliwie jest kwestionowanie dorobku Wojciecha Kotowskiego w zakresie prawnych i kryminalistycznych problemów przestępczości drogowej, zwłaszcza w kontekście uznania, jakim jego ogromny dorobek naukowy cieszy się w kręgach wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki prawniczej, m.in. profesorów Bożeny Gronowskiej, Tomasza Grzegorzczaka, Brunona Hołysta, Romualda Kmiecika, Marka Mozgawy, Lecha K. Paprzyckiego, Wojciecha Radeckiego, Bogusława Sygita i Stanisława Waltośa. Ten świat nauki i praktyki wyraża się o nim jako o „jednym z najwyśmienitszych w Polsce znawców problematyki wypadków drogowych” (tak prezes Izby Karnej Sądu Najwyższego prof. zw. dr hab. Lech K. Paprzycki napisał w recenzji książki W. Kotowskiego „Problematyka wypadków drogowych”, Warszawa 2016). Wymieniony jest współtwórcą renomowanego periodyku prawniczego „Prokuratura i Prawo”, twórcą i wieloletnim redaktorem naczelnym miesięcznika „Paragraf na Drodze. Prawne i kryminalistyczne problemy ruchu drogowego” wydawanego przez podległy Panu Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. J. Sehna w Krakowie, a także współtwórcą miesięcznika „Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych”, w radzie naukowej którego obecnie zasiada.

Ze względu na powyższe postanowiłem raz jeszcze zwrócić się do Pana Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego zarazem, mając nadzieję, że sprostą on swoim powinnościom i wyeliminuje raz na zawsze bezprawie w (...) wymiarze sprawiedliwości. Jednocześnie z uwagi na fakt, że zawartości dodatkowych materiałów dotyczących sprawy nie jestem w stanie wyczerpać w regulaminowej objętości oświadczenia senatorskiego, pozwolę sobie je przekazać bezpośrednio na dziennik podawczy ministerstwa z prośbą o ich analizę i podjęcie stosownych działań.

Z poważaniem
Andrzej Pająk

**Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 25.05.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Andrzeja Pajaka złożone w dniu 27 kwietnia 2017 r. podczas 40. posiedzenia Senatu RP, dotyczące sprawy rozpoznawanej przez Sąd Rejonowy w S. sygn. akt II K 216/16 uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

W pierwszej kolejności pragnę nadmienić, że przedmiotowa sprawa była już przedmiotem analizy w tutejszym Ministerstwie w związku z rozpatrywaniem wystąpień Pana Senatora (z dnia 25 października 2016 r.) oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (z dnia 6 października 2016 r.) dotyczących tych samych kwestii i pismami z dnia 16 i 19 grudnia 2016 r., DSO-II-070-105/16 udzielono zainteresowanemu odpowiedzi. Kolejną, uzupełniającą odpowiedź w tej sprawie, na pisma z dnia 26 i 27 kwietnia br., skierowano do Pana Senatora w dniu 17 maja 2017 r., DNA-II-052-3/17.

W odpowiedziach tych przedstawiono wyczerpujące informacje odnoszące się do kwestii właściwości miejscowej sądu do rozpoznania sprawy i odstępstw, o których mowa w art. 36, 37 i 43 Kodeksu postępowania karnego, zagadnień związanych z dowodem z opinii biegłych, kontrolą judykacyjną, a także brakiem podstaw prawnych do zmiany przez Ministra Sprawiedliwości właściwości sądu, bądź sprawdzenia prawidłowości przeprowadzonych przez Sąd czynności procesowych.

Podkreślić wypada, że w tej sprawie, o czym także poinformowano Pana Senatora, w ramach kontroli wykonywanych obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów, w tym w aspekcie oceny nadzoru wewnętrznego sprawowanego nad tokiem postępowania w wymienionej na wstępie sprawie o sygn. akt II K 216/16, wystąpiono do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie o przedstawienie takiej oceny i stanowiska, czy nie zachodzi potrzeba wydania stosownych zarządzeń nadzorczych celem zapewnienia rozpoznania tej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie pismem z dnia 19 maja 2017 r., Wiz-443-123/16 poinformował, że w jego ocenie terminarz rozpraw nie budzi zastrzeżeń, bowiem wyznaczane są systematycznie w stosunkowo niedługich odstępach czasu, a ilość przesłuchanych świadków jest wyraźnie wyższa niż w przeciętnych sprawach. Składanie nowych wniosków dowodowych usprawiedliwia to, że sprawa do tej pory nie została zakończona. Tym samym w ocenie Prezesa Sądu Rejonowego w S. i Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie nie zachodzi konieczność wydania zarządzeń nadzorczych celem zapewnienia rozpoznawania przedmiotowej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jak również objęcia jej nadzorem.

Podzielając przedstawione wnioski, stwierdzono brak podstaw do działań nadzorczych Ministra Sprawiedliwości w ramach zewnętrznego nadzoru administracyjnego.

Jeszcze raz podkreślić wypada, że Minister Sprawiedliwości działa w zakresie swoich kompetencji, które nie uprawniają do wypowiedzania się co do zasadności i prawidłowości przeprowadzanych czynności dowodowych oraz wydawanych przez sąd orzeczeń. Rozstrzyganie spraw sądowych leży w gestii niezawisłych sądów, których orzeczenia podlegają kontroli judykacyjnej sprawowanej przez sądy drugiej instancji

na skutek rozpoznawania środków odwoławczych oraz w szczególnych przypadkach wskazanych w ustawie przez Sąd Najwyższy.

W obecnym stanie prawnym brak jest ustawowej regulacji pozwalającej Ministrowi Sprawiedliwości żądać od prezesa sądu udostępnienia akt sądowych w ramach sprawowanego nadzoru zewnętrznego, co uniemożliwia ustosunkowanie się do przebiegu rozpraw we wskazanych przez Pana Senatora datach.

Z poważaniem

Podsekretarz Stanu
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
Łukasz Piebiak

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów,
ministra rozwoju i finansów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Dziękuję za odpowiedź z 24 lutego 2017 r. w sprawie akcji byłych pracowników FSM w Tychach (DNP-I.054.22.2017.JW), podpisaną przez podsekretarza stanu Pawła Chorążego. Niestety odpowiedź zawiera jedynie chronologiczny przegląd przygotowań do prywatyzacji majątku FSM SA w latach 1990–1992. Treść pisma w najmniejszym stopniu nie odnosi się do głównego zarzutu zawartego w moim oświadczeniu, to jest do ustawy z 14 czerwca 1991 r., która ewidentnie naruszała Konstytucję RP.

Znajdujące się w końcowej części pisma zdanie: „Na żadnym etapie przekształceń własnościowych FSM ani innego podmiotu prawa handlowego, który powstał z jej przekształcenia, nie zaistniała prawna możliwość przekazania uprawnionym pracownikom akcji Skarbu Państwa”, odbieram tak, że obecnie, w 2017 r., akceptuje się mające miejsce w minionych latach niesprawiedliwe i sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa traktowanie wielotysięcznej załogi byłej FSM. Czy działania ustawodawcze w 1991 r., które w sposób wybiórczy przygotowały prywatyzację FSM, mamy dziś uznać za prawidłowe? Naruszono m.in. art. 77 i 79 Konstytucji RP.

Jednym z dowodów nagannego i lekceważącego stosunku do pracowników FSM po prywatyzacji była odmowa zatrudnienia aż 1573 pracowników, co było i jest niewyjaśnionym skandalem, działaniem całkowicie sprzecznym z kodeksem pracy.

Przypomnę, że wielokrotnie podczas negocjacji przygotowujących prywatyzację poruszano temat należnych pracownikom akcji. Jednym z przykładów jest „Memorandum wzajemnego zrozumienia” z 11 października 1991 r. które przewidywało, że 19,9% akcji na zasadach preferencyjnych trafi do pracowników FSM. Niestety, w 1992 r. po wartym wyjaśnieniu zmniejszeniu udziału kapitału FSM z 49% do 10%, pominięto udział pracowników w strukturze kapitałowej.

Umowa definitywna, zawarta 28 maja 1992 r., była sprzeczna nie tylko z ustawodawstwem krajowym, ale także z umową europejską (art. 33 i 42), ponieważ nie gwarantowała podmiotom równych szans i, co więcej, przewidywała środki dyskryminujące.

Późniejsze, wymuszone przez związki zawodowe FSM kontrole wykazały, że Rada Ministrów 27 maja 1992 r. debatowała nad „nieznany” tekstem, a sam minister J. Olechowski przyznał, że pakiet zobowiązań rządu w dziedzinie celnej wykracza poza normy przyznane inwestorom zagranicznym. O wielu innych przywilejach dla strony włoskiej można dowiedzieć się z załącznika nr 5 do „umowy definitywnej”. Konsekwencją powyższych ustaleń były wielomilionowe straty Skarbu Państwa, ponoszone przez wiele lat.

Należy dodać, że bezkarnie zadłużanie majątku FSM rozpoczęło się już w 1987 r. (Kontrakt X1/79) i trwało do 1992 r. Pomimo dziesiątków pism i monitów do najwyższych władz w Warszawie, pomimo wielotygodniowego strajku w FSM w Tychach, nie udało się ani wyhamować, ani we właściwym czasie skontrolować decydentów uczestniczących w tej megaaferze gospodarczej. Celowe zadłużanie fabryki doprowadziło do drastycznego zaniżenia udziałów kapitałowych FSM SA, co z kolei spowodowało zagarnięcie akcji należnych pracownikom.

Panie Premierze, uważam, że zarzuty pracowników zarówno w zakresie wieloletniego zadłużania majątku FSM, jak i sposobu prowadzenia niefortunnych negocjacji z włoskim partnerem nie są bezpodstawne. Świadczą o tym dokumenty będące w posiadaniu zespołu ds. roszczeń za utracone akcje z tytułu prywatyzacji FSM SA [kontakt: S.B., ul. (...), T., tel. (...); K.G., ul. (...) T., tel. (...)].

Jeżeli w czerwcu 1991 r. uchwalono ustawę odbierającą pracownikom akcje, to czy dziś w atmosferze prawa i sprawiedliwości nie należałoby im tej krzywdy zrehabilitować?

*Pozostaję z poważaniem
Czesław Ryszka*

Stanowisko

Warszawa, 10 maja 2017 r.

Pan
Jerzy Kwieciński
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju

Szanowny Panie Ministrze,
przekazuję w załączeniu *Oświadczenie złożone przez senatora Czesława Ryszkę na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia 2017 r. dotyczące roszczeń byłych pracowników Fabryki Samochodów Małolitrażowych (FSM SA), którzy zostali pozbawieni prawa do akcji w ramach prywatyzacji zakładu, przekazane przez Marszałka Senatu RP do Pana Mateusza Morawieckiego Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Rozwoju i Finansów (pismo z dnia 4 maja 2017 r. znak BPS/043-40-1008/17.*

Ww. oświadczenie dotyczy odpowiedzi na wcześniejsze oświadczenie Pana senatora w tej sprawie, podpisanej przez Pana Pawła Chorążego Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju (znak DNP-I.054.22.2017JW).

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
ROZWOJU I FINANSÓW
Leszek Skiba
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Odpowiedź

Warszawa, 7.06.2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na Oświadczenie złożone przez Pana Senatora Czesława Ryszkę na 40. posiedzeniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 27 kwietnia 2017 r., w spra-

wie akcji byłych pracowników Fabryki Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej przedstawiam, co następuje.

Odnosząc się do sformułowania zawartego w piśmie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 marca 2017 r. o braku prawnych możliwości przekazania uprawnionym pracownikom akcji Skarbu Państwa, pragnę podnieść, że oznaczało ono jedynie stwierdzenie braku formalnoprawnych podstaw do wydania akcji, a nie akceptację dla sytuacji byłych pracowników Fabryki Samochodów Małolitrażowych związanej z przekształceniami własnościowymi przedsiębiorstwa.

Do powyższej sprawy wielokrotnie odnosiły się sądy, w tym Sąd Apelacyjny Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, który Wyrokiem z dnia 7 marca 2001 roku oddalił jako bezzasadną apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie. W swoim Wyroku Sąd Apelacyjny powtórzył za Sądem I instancji tj. Sądem Okręgowym w Warszawie, że zgodnie z §11 Statutu Spółki, na podstawie którego powstała Spółka Fabryka Samochodów Małolitrażowych SA w Bielsku-Białej wprowadzono prawo do nabycia akcji na zasadach preferencyjnych dla osób zatrudnionych w Spółce w dacie jej wpisania do rejestru. Uchwałą Nr 131/91 Rada Ministrów zezwoliła Ministrowi Przekształceń Własnościowych na szczególny tryb zbycia akcji FSM SA w drodze rokowań z FIATem. Rokowania te doprowadziły do wniesienia przez Skarb Państwa części aktywów FSM SA do spółek joint venture. W konsekwencji nie doszło do prywatyzacji FSM SA, lecz do jej restrukturyzacji w oparciu o ustawę z 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym. W ten sposób powstały trzy spółki NEWCO, w których akcje objął Skarb Państwa i FIAT. Fabryka Samochodów Małolitrażowych SA została przekształcona w FSM Wytwórnie Wyrobów Różnych SA w Bielsku-Białej.

Zdaniem Sądu Okręgowego w Fabryce Samochodów Małolitrażowych SA nie nastąpiła prywatyzacja, a zatem nie powstało prawo do nabycia akcji, które związane było wyłącznie z jej prywatyzacją.

Ponadto, sposób przekształceń własnościowych Fabryki Samochodów Małolitrażowych podlegał kontroli Najwyższej Izby Kontroli, która przeprowadzona została w okresie od grudnia 1994 r. do czerwca 1995 r. Celem kontroli było dokonanie – na podstawie wszelkiej dostępnej dokumentacji źródłowej, wyjaśnień i opinii – oceny procesu przekształceń własnościowych b. FSM, w tym zwłaszcza postanowień Umowy Definitywnej i jej realizacji, pod względem legalności, celowości, gospodarności oraz rzetelności.

Pomimo zastrzeżeń jakie znalazły się w Informacji o wynikach kontroli przekształceń własnościowych, Najwyższa Izba Kontroli nie dopatrzyła się naruszenia prawa w zastosowanej metodzie przekształceń Fabryki Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej.

Łączę wyrazy szacunku

MINISTER
z up. Podsekretarz Stanu
Jadwiga Emilewicz

Oświadczenie senatora Waldemara Śługockiego

skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

W tym oświadczeniu chciałbym zwrócić uwagę na sprawę pogłębiających się różnic polegających na tym, że osoba zajmująca się niepełnosprawnym dorosłym członkiem rodziny jest dyskryminowana w stosunku do osoby zajmującej się niepełnosprawnym dzieckiem. Rząd Prawa i Sprawiedliwości w swym programie wyborczym obiecał rozwiązać ten problem.

Tymczasem osoba, która zrezygnuje z zatrudnienia, by sprawować opiekę nad niepełnosprawnym dorosłym, którego niepełnosprawność powstała po uzyskaniu pełnoletności, nie nabywa prawa do świadczenia w wysokości 1406 zł. Do mojego biura senatorskiego zgłaszają się osoby, które zaznaczają, iż mogą nie otrzymać nawet wsparcia w wysokości 520 zł. Uzyskanie specjalnego zasiłku opiekuńczego uzależnione jest bowiem od spełnienia kryterium dochodowego, które obecnie ma wynosić nie więcej niż 746 zł netto łącznego dochodu rodziny osoby sprawującej opiekę nad niepełnosprawnym. Oznacza to, że jeśli niepełnosprawny rodzic otrzymuje emeryturę, na przykład w wysokości 1530 zł netto, to pełnoletnie dziecko, które poświęca się opiece nad swoim rodzicem, nie otrzyma wsparcia.

Szanowna Pani Minister, w związku z prowadzoną przez rząd polityką 500+ zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionym w tym oświadczeniu problemie oraz o odpowiedź na następujące pytania:

- 1. Czy kierowany przez Panią resort planuje wprowadzenie zmian w systemie wsparcia osób opiekujących się niepełnosprawnymi dorosłymi?*
- 2. Czy ministerstwo dysponuje analizami o aktualnej sytuacji niepełnosprawnych dorosłych i ich opiekunów? Jakie rozwiązania w kwestii poprawy sytuacji mogą zostać wprowadzone przez resort?*

Z poważaniem
Waldemar Śługocki

Odpowiedź

Warszawa, 31 maja 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na wystąpienie z dnia 4 maja 2017 r., znak BPS/043-40-1009/14, dotyczące oświadczenia senatora Waldemara Śługockiego, w sprawie pogłębiających się różnic polegających na tym, że osoba zajmująca się niepełnosprawnym dorosłym członkiem rodziny jest dyskryminowana w stosunku do osoby zajmującej się niepełnosprawnym dzieckiem, uprzejmie informuję.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są obecnie analizy możliwych do wprowadzenia zmian w systemie wsparcia osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz opiekunów osób niepełnosprawnych. W toku prowadzonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prac, analizowane są wszystkie po-

stulaty i propozycje rozwiązań, w tym również zgłaszane przez środowiska skupiające osoby niepełnosprawne oraz opiekunów osób niepełnosprawnych w zakresie należącym do ministerstwa, w tym postulaty dotyczące zniesienia dysproporcji w wysokości świadczeń dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych i opiekunów osób niepełnosprawnych od dzieciństwa.

Postulaty środowiska osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, a także kwestia niezrealizowanego przez rząd poprzedniej kadencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt K 38/13, są przedmiotem, przede wszystkim, prac międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Rozwiązań w zakresie Poprawy Sytuacji Osób Niepełnosprawnych i Członków ich Rodzin, który został powołany przez Panią Premier Beatę Szydło zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów nr 89 z dnia 29 sierpnia 2016 r.

W skład zespołu, obok przedstawicieli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, weszli również m.in. przedstawiciele resortów zdrowia, edukacji i finansów.

Do zadań Zespołu należy opracowanie:

- 1) analizy aktualnej sytuacji osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do edukacji, kultury, zatrudnienia oraz świadczeń zdrowotnych;
- 2) kompleksowych rozwiązań w zakresie poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin z uwzględnieniem postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169);
- 3) propozycji rozwiązań legislacyjnych i systemowych mających na celu poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.

Niemniej, wskazanie zakresu ewentualnych zmian i rozwiązań systemowych nie jest możliwe na tym etapie ww. prac.

Ponadto, obok powyższych prac, wprowadzono już szereg, wskazanych poniżej rozwiązań, mających na celu zwiększenie wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało projekt nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wprowadzającej możliwość nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub świadczenia przedemerytalnego przez byłych opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna z powodu śmierci osoby niepełnosprawnej, nad którą opieka była sprawowana.

Wprowadzająca powyższe ustawa z dnia 6 października 2016 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach przedemerytalnych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1940), weszła w życie 1 stycznia 2017 r.

Ponadto, istotnym działaniem zwiększającym wsparcie materialne dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest znaczne podwyższenie następujących świadczeń:

- świadczenie pielęgnacyjne – od 1 stycznia 2017 r., w wyniku zastosowania po raz pierwszy waloryzacji świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej, jego wysokość wzrosła o 106 zł do kwoty 1406 zł,
- minimalna emerytura – od 1 marca 2017 r. waloryzacja emerytur i rent, spowodowała wzrost najniższej emerytury o 117,44 zł, co oznacza, że minimalna emerytura wynosi 1000 zł,
- renta socjalna – od 1 marca 2017 r. wzrosła także renta socjalna o 98,65 zł, do 840 zł.

Ponadto, z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 maja 2016 r. *o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* (Dz. U. z 2016 r. poz. 972), która realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2014 r. sygn. akt SK 7/11.

Dzięki zmianom wprowadzonym ww. ustawą, w rodzinach, w których wychowywana jest więcej niż jedna osoba niepełnosprawna, więcej niż jeden opiekun może pobierać świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną. W szczególności, jeśli w jednej rodzinie jest np. dwoje dzieci niepełnosprawnych, każdy z ro-

dziców może otrzymywać świadczenie pielęgnacyjne z tytułu zakończenia aktywności zawodowej spowodowanego koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Bartosz Marczuk
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Mariusza Błaszczaka

Szanowny Panie Ministrze!

Coraz częściej w mediach można spotkać się z informacjami na temat okrucieństwa, jakie stosuje policja względem zatrzymywanych przez nią osób. Powodem, dla którego sytuacje takie nie są nagłaśniane, a policjanci stosujący przemoc wobec przesłuchiwanego karani, jest wyrozumiałość prokuratorów, do których owe sprawy się zgłasza. Drugim powodem obojętności wobec omawianych sytuacji jest to, że naruszenia praw obywatelskich mają miejsce głównie podczas transportu na komendę, w czasie którego rozmowy nie są protokolowane. Dodać należy, iż w wielu przypadkach znęcanie się nad zatrzymywanymi może być kwalifikowane jako przekroczenie uprawnień.

Rzecznik Praw Obywatelskich RP w trakcie ostatniej konferencji prasowej naświetlił ten temat opinii publicznej. Skierował on również wystąpienie, w którym na kilkudziesięciu stronach znajdują się szczegółowe opisy przemocy stosowanej przez policjantów. Zgadzam się z opinią Rzecznika Praw Obywatelskich RP co do kwestii konieczności zmiany przepisów tak, aby zapobiegać stosowaniu przemocy. Rozwiązaniem tej sytuacji byłoby prawo do kontaktu z adwokatem już w chwili zatrzymania. Okrucieństwo policjantów zaobserwować można także w czasie demonstracji, a sprawy te zgłoszone do prokuratury zazwyczaj bardzo szybko są umarzane.

Szanowny Panie Ministrze, uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do powyższych argumentów oraz odpowiedzi na pytania.

1. Czy kierowany przez Pana resort systematycznie sprawdza pracę policjantów w kontekście przestrzegania przez nich praw obywatelskich?

2. Czy kierowany przez Pana resort planuje podjąć działania mające na celu zabezpieczenie praw obywatelskich zatrzymywanych i przesłuchiwanym osób?

Z poważaniem
Waldemar Sługocki

Stanowisko

Warszawa, 2 czerwca 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie proszę o prolongatę terminu udzielenia odpowiedzi na oświadczenie Senatora RP Pana Waldemara Sługockiego, złożone podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 roku w sprawie *postępowania funkcjonariuszy Policji wobec osób zatrzymywanych*.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że odpowiedź na przedmiotowe wystąpienie zostanie udzielona w najbliższym możliwym terminie.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z up. Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu

Odpowiedź

Warszawa, 6 października 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Senatora RP Pana Waldemara Śługockiego, złożone podczas 40. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 kwietnia 2017 roku w sprawie *postępowania funkcjonariuszy Policji wobec osób zatrzymywanych* uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy zaznaczyć, że zdarzenia z udziałem policjantów dopuszczających się niehumanitarnego i poniżającego traktowania mają charakter incydentalny, a informacja o każdym tego rodzaju przypadku jest szczegółowo wyjaśniana. Znaczenie, jakie ustawodawca przywiązuje do poszanowania praw człowieka przez funkcjonariuszy Policji ma swoje odzwierciedlenie między innymi w treści art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.), który stanowi, że policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

Wśród regulacji szczególnie istotnych z punktu widzenia szybkiej reakcji na niepożądane zdarzenia, dającej rękojmię ujawnienia i utrwalenia ewentualnych dowodów, należy wymienić m.in.:

- obowiązek przeprowadzenia badania lekarskiego w sytuacji, gdy żąda tego osoba zatrzymana przez Policję lub gdy posiada ona widoczne obrażenia ciała¹,
- uprawnienie policjantów do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu z pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, policyjnych izb dziecka, pokoi przejściowych oraz tymczasowych pomieszczeń przejściowych²,
- obowiązek powiadomienia właściwego przełożonego lub osoby pełniącej służbę dyżurną, jeśli w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne, widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo nastąpiła jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia – obowiązek ten dotyczy także każdego przypadku użycia lub wykorzystania broni palnej³,
- obowiązek powiadomienia właściwego miejscowo prokuratora o zdarzeniu skutkowym z udziałem policjanta⁴,
- obowiązek powiadomienia o użyciu środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w policyjnej izbie dziecka, sędziego rodzinnego sprawującego nadzór nad tą placówką⁵,
- obowiązek powiadomienia określonych organów o przypadku skutkowego użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty⁶.

Dodatковым elementem ochrony prawnej obywateli jest możliwość zaskarżenia niektórych czynności wykonywanych przez policjantów, związanych między innymi z zatrzymaniem. W zależności od okoliczności, w jakich zatrzymanie to nastąpiło, zażalenie przysługuje do prokuratury – na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy *o Policji* – albo sądu – na podstawie art. 246 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, z późn. zm.).

¹ §1 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz.U. poz. 1102).

² Art. 15 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji*.

³ Art. 37 ust. 1 pkt 3 i art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* (Dz.U. poz. 628 z późn. zm.).

⁴ Art. 39 ust. 2 i art. 44 ust. 1 ustawy *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej*.

⁵ Art. 40 ust. 2 ustawy *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej*.

⁶ Art. 44 ust. 2 ustawy *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej*.

Wymaga również zaznaczenia, że *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* gwarantuje wszystkim obywatelom prawo składania skarg i wniosków, w tym również dotyczących działań Policji, które podlegają wyjaśnieniu na zasadach określonych w przepisach Działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

Ujawnione bezprawne działania funkcjonariuszy Policji mogą zostać zakwalifikowane jako różnego rodzaju przestępstwa lub przewinienia dyscyplinarne stanowiące naruszenie dyscypliny służbowej albo zasad etyki zawodowej. Oznacza to, że z jednej strony poddawane są ocenie prawno-karnej, z drugiej zaś – dyscyplinarnej, przy czym każda z ww. procedur zawiera szeroki katalog sankcji.

Należy wskazać, że w przypadku otrzymania skarg na działania funkcjonariuszy Policji, które dotyczą naruszenia praw obywatelskich osób zatrzymywanych lub przesłuchiowanych, sprawa kierowana jest do rozpatrzenia przez Komendanta Głównego Policji oraz do wiadomości komórki organizacyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) właściwej w zakresie nadzoru nad Policją. Warto również nadmienić, że MSWiA regularnie przeprowadza ocenę zgromadzonego materiału skargowego. W przypadkach, w których stwierdzana jest cykliczność pojawiających się zarzutów wobec funkcjonariuszy Policji lub identyfikowana jest szczególnie wysoka liczba zgłoszeń dotyczących określonych jednostek organizacyjnych Policji, o potencjalnym zaistnieniu zachowań niepożądanych powiadamiana jest komórka organizacyjna MSWiA, właściwa do spraw kontroli instytucjonalnej.

W zakresie omawianej problematyki istotny pozostaje również, w szczególności w kontekście przywołanego przez Pana Senatora wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 kwietnia 2017 roku, funkcjonujący w Policji i Straży Granicznej mechanizm przekazywania do Rzecznika Praw Obywatelskich – jako niezależnej instytucji badającej niewłaściwe zachowania funkcjonariuszy tych formacji – informacji odnoszących się do przypadków naruszeń praw człowieka. Wskazane informacje dotyczą zarówno zarzutów zawartych w skargach złożonych w związku z działaniami funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej, jak i danych dotyczących zdarzeń, w trakcie których w wyniku działania lub zaniechania funkcjonariusza doszło do śmierci, naruszenia wolności seksualnej, nieuzasadnionego użycia środków przymusu lub przemocy. Rzecznik, działając na podstawie przyznanych mu uprawnień, może zdecydować o zbadaniu konkretnego przypadku. W dniu 1 sierpnia 2014 roku weszła w życie decyzja Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wprowadzenia do stosowania w Policji i Straży Granicznej „Wytycznych w zakresie zasad i trybu przekazywania informacji skargowych i pozaskargowych przez Policję i Straż Graniczną do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych”. Zgodnie z ww. decyzją, informacje skargowe i pozaskargowe przekazywane są nie tylko do Rzecznika Praw Obywatelskich, ale także do MSWiA. Ministerstwo pełni rolę podmiotu koordynującego prawidłową realizację przez Policję i Straż Graniczną działań wynikających z ww. mechanizmu.

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że w Policji systematycznie podejmowane są działania mające na celu zapewnienie jak najwyższych standardów postępowania funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób pozostających pod nadzorem, w tym osób zatrzymanych oraz osób, wobec których podejmowane są interwencje policyjne.

W szczególności na uwagę zasługuje opracowanie i przyjęcie w dniu 11 marca 2015 roku *Strategii działań nakierowanych na przeciwdziałanie naruszeniom praw człowieka przez funkcjonariuszy Policji*. *Strategia* stanowi kompleksowe podejście do zagadnienia przeciwdziałania nieludzkiemu i poniżającemu traktowaniu w polskiej Policji, a także wskazuje obszary o kluczowym znaczeniu dla zapewniania przestrzegania praw człowieka i rozwiązania, które powinny zostać wdrożone. Celem *Strategii* jest zapewnienie profesjonalnego działania funkcjonariuszy Policji w relacji ze społeczeństwem, z poszanowaniem obowiązujących standardów ochrony praw człowieka, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej efektywności wykonywanych zadań. Z planowanych do realizacji działań, zostały m.in. przeprowadzone szkolenia dla rzeczników dyscyplinarnych w zakresie międzynarodowych i krajowych aspektów prawidło-

wego sposobu prowadzenia postępowań dyscyplinarnych, wprowadzono mechanizm umożliwiający generowanie statystyk postępowań dyscyplinarnych w sprawach o naruszenie praw człowieka, a także dokonano analizy przepisów i praktyki w zakresie przeprowadzania testów sprawności fizycznej pod kątem przygotowania policjantów do profesjonalnego realizowania interwencji.

Omawiając przedmiotową problematykę warto nadmienić, że zadania związane z zapobieganiem stosowania tortur przez funkcjonariuszy Policji są realizowane przez pełnomocników do spraw ochrony praw człowieka, Biuro Kontroli Komendy Głównej Policji (KGP), komórki kontrolne we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji, a także Biuro Spraw Wewnętrznych KGP wraz z zarządami terenowymi.

W kontekście powyższego na uwagę zasługuje fakt, że w 2016 roku wdrożono do realizacji dokument systematyzujący pracę Policji na rzecz ochrony praw człowieka pt. „*Główne kierunki działalności edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony praw i wolności człowieka oraz strategii równych szans w Policji na lata 2016–2018*”. Realizowane zadania są skoncentrowane na doskonaleniu wewnętrznych oraz zewnętrznych działań edukacyjno-informacyjnych, mających wpływ na profesjonalizację wykonywanych przez Policję czynności w aspekcie przestrzegania praw i wolności człowieka, etyki zawodowej oraz równego traktowania.

Przedstawiając powyższe pragnę jednocześnie poinformować, że w dniu 28 kwietnia 2017 roku Komendant Główny Policji zlecił realizację zadań ukierunkowanych na podjęcie przez Biuro Spraw Wewnętrznych KGP oraz Pełnomocnika KGP ds. Ochrony Praw Człowieka działań tworzących stały mechanizm monitorowania przypadków niewłaściwych zachowań funkcjonariuszy poprzez:

- bieżące gromadzenie danych związanych ze stosowaniem przemocy (tortur) przez funkcjonariuszy Policji,
- okresowe opracowywanie analiz w przedmiotowym zakresie w celach informacyjnych dla komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji i kadry kierowniczej Policji,
- kontynuowanie czynności o charakterze prewencyjnym, ukierunkowanych na podwyższenie zakresu wiedzy i stopnia przestrzegania zasad etyki zawodowej, w tym poprzez wskazywanie indywidualnych konsekwencji ponoszonych przez funkcjonariuszy naruszających prawo, jak również konsekwencji związanych z uszczerbkiem w wizerunku całej organizacji.

Ponadto na polecenie Komendanta Głównego Policji została przeprowadzona analiza dotycząca decyzji podejmowanych przez przełożonych w poszczególnych przypadkach negatywnych zachowań funkcjonariuszy Policji, którzy w latach 2008–2016 zostali skazani prawomocnymi wyrokami sądów za przestępstwo stypizowane w art. 246 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1137 z późn. zm.). Wspomniana analiza miała na celu scharakteryzowanie okoliczności i cech sytuacyjnych występowania tego rodzaju wydarzeń nadzwyczajnych, co umożliwi kierownictwu Policji podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia lub eliminowania tego typu zachowań w formacji. Analizę oparto na danych otrzymanych z Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego (KRK) oraz informacjach pozyskanych z komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji. Dane otrzymane z KRK dotyczyły 13 osób, natomiast z ww. komend Policji pozyskano dane dotyczące dodatkowo 10 osób. Wobec tych osób zostały podjęte decyzje skutkujące zwolnieniem ze służby w Policji: 7 policjantów zwolniono na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 4 *ustawy o Policji*, tj. ze względu na skazanie prawomocnym wyrokiem sądu, 6 policjantów zwolniono na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 9 *ustawy o Policji*, tj. ze względu na upływ 12 miesięcy zawieszenia w czynnościach służbowych, 6 policjantów zwolniono na podstawie art. 41 ust. 3 *ustawy o Policji*, tj. na własną prośbę, 3 policjantów zwolniono na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 1 *ustawy o Policji*, tj. ze względu na orzeczenie trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską, a 1 policjant został zwolniony na podstawie z art. 41 ust. 1 pkt 8 *ustawy o Policji*, tj. z uwagi na oczywistość popełnienia czynu o znamionach przestępstwa.

W wyniku przedmiotowej analizy Komendant Główny Policji, polecił kierownikom jednostek i komórek organizacyjnych Policji, w przypadku zaistnienia zachowania funkcjonariusza Policji mogącego stanowić przestępstwo dokonanie rzetelnej oceny

okoliczności zdarzenia pod kątem możliwości występowania przesłanek uzasadniających przeprowadzenie postępowania administracyjnego w trybie art. 41 ust. 2 pkt 8 lub pkt 5 ustawy o Policji, skutkującego zwolnieniem funkcjonariusza ze służby w Policji. Natomiast w celu przeciwdziałania zachowaniom mogącym stanowić przestępstwo z art. 246 k.k., Komendant Główny Policji polecił m.in. wzmocnienie funkcji nadzoru ze strony przełożonych policjantów, poprzez dokonywanie cyklicznego przeglądu pomieszczeń służbowych, gdzie wykonywane są czynności z osobami doprowadzonymi, zatrzymanymi lub innymi pozostającymi w dyspozycji funkcjonariuszy, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości niezwłocznego szczegółowego ich wyjaśnienia i reagowania, a także zintensyfikowanie procesu szkolenia i doskonalenia zawodowego, zmierzające do wykształcenia wśród policjantów szczególnej wrażliwości na poszanowanie praw człowieka.

Dodatkowo Komendant Główny Policji polecił wykorzystanie wyników omawianej analizy w ramach doskonalenia zawodowego policjantów, a także podniesienia poziomu i jakości nadzoru sprawowanego przez przełożonych każdego szczebla nad pracą podległych im funkcjonariuszy w jednostkach terenowych Policji oraz pracą tych jednostek.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z up. Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego*skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła*

Szanowny Panie Ministrze!

Poselski projekt nowelizacji ustawy – Prawo farmaceutyczne przygotowany przez posłów PiS budzi w ostatnich dniach wiele emocji i kontrowersji nie tylko w środowisku farmaceutycznym, lecz także wśród pacjentów. Wśród wielu głosów krytycznie oceniających przedmiotowy projekt zmiany ustawy są także takie, że farmaceuci, którzy prowadzą indywidualną praktykę, czują się oszukani. Przeciwnicy ustawy zarzucają jej twórcom, iż projekt nowelizacji ustawy może doprowadzić do ograniczenia konkurencyjności, a także spowodować wzrost cen leków, które nie są refundowane, przez co ich dostępność dla pacjentów będzie spadać. Przeciwnicy przedmiotowej reformy podkreślają również bardzo mocno fakt, że jej zapisy łamią przepisy konstytucyjne poprzez nieuzasadnioną ingerencję w prawo własności i wolności działalności gospodarczej. Zwracają oni uwagę także na fakt, że przez wprowadzenie w ustawie kryterium demograficzno-geograficznego w większości miast i na nowych osiedlach nie będą mogły powstawać nowe apteki, nawet prowadzone przez indywidualnych farmaceutów. Takie działania mogą mieć negatywne skutki zarówno gospodarcze, jak i społeczne.

Negatywną opinię na temat przedmiotowej nowelizacji wyraził również Business Centre Club, którego przedstawiciele zauważają, że wprowadzenie ustawy oznaczałoby zmianę zasad funkcjonowania rynku aptecznego w Polsce i zastąpienie obecnie obowiązującego, nowoczesnego modelu rynku otwartego przestarzałym i odrzucanym na zachodzie Europy modelem rynku zamkniętego.

Poprzez pogłębienie się dysproporcji w rozmieszczeniu aptek dojdzie do sytuacji, w której ograniczeniom ulegnie dostępność usług farmaceutycznych. Obecnie 62% aptek działających na rynku należy do indywidualnych podmiotów, 38% sieci posiada 5 i więcej aptek, 16 sieci jest właścicielem więcej niż 50 aptek, zaś tylko 4 sieci posiadają ponad 100 aptek.

Szanowny Panie Ministrze, środowisko farmaceutyczne zarzuca proponowanemu projektowi zmian ograniczenie konkurencji, co w ich opinii doprowadzi do skutków odwrotnych niż planowane – wzrostu cen leków nierefundowanych oraz spadku dostępności leków dla pacjentów. Dlatego też, w związku z poruszonym w tym oświadczeniu problemem, zwracam się do Pana Ministra o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

*Z poważaniem
Waldemar Sługocki*

Odpowiedź

Warszawa, 22 maja 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,
w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Waldemara Sługockiego na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia 2017 r. skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła w sprawie polskiego rynku farmaceutycznego w związku

z wprowadzanymi przepisami ustawy – Prawo farmaceutyczne w zakresie ustanowienia tzw. zasady „apteka dla aptekarza”, w ślad za uzasadnieniem do projektu, uprzejmie informuję co następuje.

Na wstępie należy podkreślić, że zmiany w przedmiotowym zakresie zostały zainicjowane w Sejmie RP i były procedowane w ramach projektu poselskiego.

Na 39. posiedzeniu plenarnym w dniu 7 kwietnia br. projekt został uchwalony przez Sejm i w dniu 11 kwietnia 2017 r. przekazany Prezydentowi i Marszałkowi Senatu. Wobec niezgłoszenia uwag przez Senat, w dniu 24 kwietnia 2017 r. projekt został przekazany Prezydentowi do podpisu.

Stanowisko strony społecznej było znane oraz było przedmiotem rozpatrzenia zarówno przez obie izby parlamentu jak i przez Prezydenta. Część z uwag została uwzględniona. Inne z kolei nie uzyskały poparcia. Zatem należy podkreślić, że podjęcie ostatecznych decyzji miało miejsce przy uwzględnieniu poglądów prezentowanych przez przeciwników ustawy ze środowiska farmaceutycznego, pacjentów i organizacje zrzeszające przedsiębiorców i pracodawców, w tym tych z branży farmaceutycznej.

Na koniec w dniu 15 maja 2017 r., zgodnie z przepisami art. 122 Konstytucji, przy braku wątpliwości co do słuszności (celowości) przyjętych w ustawie rozwiązań i jej zgodności z Konstytucją, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podpisał ustawę z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne, która zmienia dotychczasowe regulacje dotyczące wydawania zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych.

Poinformowano, że wprowadzone zmiany dotyczą przede wszystkim trzech zasadniczych kwestii:

- 1) ograniczenia kręgu podmiotów mogących uzyskać zezwolenie na prowadzenie apteki ogólnodostępnej;

Obecnie obowiązujące przepisy przewidują, że prawo do uzyskania zezwolenia na prowadzenie apteki posiada osoba fizyczna, osoba prawna oraz niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego. Jednocześnie podmiot prowadzący aptekę jest obowiązany zatrudnić osobę odpowiedzialną za prowadzenie apteki (kierownika apteki), będącego farmaceutą, dającego rękojmię należytego prowadzenia apteki.

W świetle nowo uchwalonych zmian, zezwolenie na prowadzenie apteki ogólnodostępnej będą mogli uzyskać farmaceuci posiadający prawo wykonywania zawodu, prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą, oraz spółki jawne lub partnerskie, których przedmiotem działalności jest wyłącznie prowadzenie aptek, i w których wspólnikami (partnerami) są wyłącznie farmaceuci posiadający prawo wykonywania zawodu.

- 2) dalszego ograniczenia koncentracji na rynku aptek ogólnodostępnych;

Aktualnie zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej nie wydaje się m.in. wtedy, gdy podmiot ubiegający się o zezwolenie albo podmioty przez niego kontrolowane prowadzą na terenie województwa więcej niż 1% aptek ogólnodostępnych. Obowiązujące regulacje nie przewidują natomiast ograniczeń co do liczby aptek prowadzonych przez dany podmiot.

Ustawa wprowadza zakaz wydania zezwolenia również wówczas, gdy wnioskodawca, wspólnik bądź partner spółki będącej wnioskodawcą prowadzi sam lub przez swoich wspólników/partnerów co najmniej 4 apteki ogólnodostępne lub jest związany korporacyjnie bądź kapitałowo z innymi podmiotami prowadzącymi co najmniej 4 apteki ogólnodostępne. Powyższe dotyczy sytuacji gdy wnioskodawca, wspólnik bądź partner spółki będącej wnioskodawcą:

- a) jest wspólnikiem, w tym partnerem, w spółce lub spółkach prowadzących łącznie co najmniej 4 apteki ogólnodostępne lub
- b) prowadzi co najmniej 4 apteki ogólnodostępne albo podmiot lub podmioty przez niego kontrolowane w sposób bezpośredni lub pośredni prowadzą co najmniej 4 apteki ogólnodostępne, lub
- c) jest członkiem grupy kapitałowej, której członkowie prowadzą łącznie co najmniej 4 apteki ogólnodostępne, lub
- d) wchodzi w skład organów spółki posiadającej zezwolenie na prowadzenie hurtowni farmaceutycznej bądź zajmującej się pośrednictwem w obrocie produktami leczniczymi.

3) zmniejszenia stopnia nasycenia aptek ogólnodostępnych w poszczególnych gminach;

Obecnie obowiązujące regulacje prawne nie przewidują, przy wydawaniu zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych, żadnych ograniczeń demograficznych (liczba mieszkańców danej gminy przypadających na jedną aptekę) ani geograficznych (odległość pomiędzy poszczególnymi aptekami).

Ustawa wprowadza takie kryteria, stanowiąc iż zezwolenie na prowadzenie apteki ogólnodostępnej będzie wydawane w przypadku, gdy na dzień złożenia wniosku liczba mieszkańców danej gminy, w przeliczeniu na jedną aptekę ogólnodostępną, wynosi co najmniej 3000 osób, a odległość od miejsca planowanej lokalizacji apteki do najbliższej funkcjonującej apteki ogólnodostępnej wynosi w linii prostej co najmniej 500 metrów. Jednocześnie ustawodawca przewidział wyjątki od ww. zasad.

Ponadto, ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne wyklucza sukcesję generalną zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych przy podziale, łączeniu się lub przekształcaniu spółek posiadających takie zezwolenie, zmienia treść wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej, wprowadza możliwość przeniesienia zezwolenia na podmiot, który nabył całą aptekę ogólnodostępną, oraz możliwość wyrażenia przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego, w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia, zgody na zbycie do hurtowni farmaceutycznej, apteki lub punktu aptecznego produktów leczniczych znajdujących się w aptece w dniu wygaśnięcia zezwolenia, jak również inne zmiany stanowiące konsekwencje przyjętej przez ustawodawcę koncepcji funkcjonowania rynku aptecznego.

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, zmiany w ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne służą mają ustanowieniu zasad równomiernego rozmieszczenia aptek ogólnodostępnych i zagwarantowaniu pacjentom, w ten sposób, równego dostępu do usług farmaceutycznych. Jednocześnie mają one wyeliminować występujące obecnie problemy związane ze sprawowaniem prawidłowego nadzoru nad działalnością aptek prowadzonych przez spółki kapitałowe.

Zgodnie z przepisami przejściowymi, do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, dotyczących wniosków o wydanie zezwolenia na prowadzenie apteki, stosuje się przepisy dotychczasowe. Z kolei zezwolenia na prowadzenie aptek ogólnodostępnych, wydane przed dniem wejścia ustawy w życie, zachowują ważność. Oznacza to, iż zawarte w ustawie zmiany dotyczyć będą wyłącznie nowych zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych, tj. zezwoleń wydawanych po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne. Nie będą się one natomiast odnosić do zezwoleń wydanych przed dniem wejścia tej ustawy w życie.

Odnosząc się bezpośrednio do wskazanego w oświadczeniu Pana Senatora przewidywanego skutku procedowanych przepisów w postaci ograniczenia konkurencji uprzejmie informuję, że Biuro Analiz Sejmowych w swojej opinii z dnia 9 stycznia br. przedstawiło analizę w zakresie m.in. zgodności z Konstytucją RP przepisów antykoncentracyjnych na rynku aptek. W tym opracowaniu wskazano co następuje.

... „Przepisy Projektu ustanawiające nowe regulacje antykoncentracyjne na rynku (w sektorze) aptek ogólnodostępnych wymagają ich oceny pod kątem gwarantowanej w Konstytucji RP wolności działalności gospodarczej (art. 20 Konstytucji RP). Od razu trzeba uczciwie przyznać, że wynik tej oceny może być różny w zależności od podmiotu (organu) ją dokonującego, na co wpływ będą miały m.in. takie związane z danym podmiotem czynniki jak: system wyznawanych wartości i akceptowane ideologie (np. komunitaryzm versus indywidualizm); wrażliwość na interes publiczny (dobro wspólne); poglądy na zakres pożądanego ingerencji państwa w gospodarkę; dysponowanie wiedzą w zakresie aktualnego stanu rzeczy w sektorze aptek; przewidywania odnośnie do skutków ustanowienia wspomnianych regulacji prawnych; zajmowana aktualnie pozycja zawodowa lub miejsce pracy. W sensie prawniczym wynik wspomnianej ewaluacji będzie przede wszystkim zależał od wyniku testu proporcjonalności, zaś wynik tego testu – wymagający ważenia kolidujących wartości – nie zawsze bywa w pełni jednoznaczny i przez wszystkich bez zastrzeżeń akceptowany.

W przekonaniu autora niniejszej opinii przepisy Projektu wprowadzające nowe regulacje antykoncentracyjne są zgodne z przepisami Konstytucji RP o wolności działalności gospodarczej, gdyż ograniczają one wolność działalności gospodarczej z uwagi na rzeczywiście występujący w omawianym zakresie ważny interes publiczny (w rozumieniu art. 22 Konstytucji RP) oraz czynią to przy respektowaniu zasady proporcjonalności (art. 22 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP).

Ogólnie rzecz biorąc, sektorowe przepisy antykoncentracyjne mają zawsze na celu zmniejszenie stopnia koncentracji władzy rynkowej w danym sektorze gospodarki, a więc są ukierunkowane na doprowadzenie do obniżenia poziomu skoncentrowania danego sektora mierzonego w szczególności poprzez udział w rynku i siłę rynkową poszczególnych podmiotów działających w danym sektorze. Dążenie do obniżenia stopnia koncentracji gospodarczej w danym sektorze jest przy tym celem bezpośrednim przepisów antykoncentracyjnych, widocznym *prima facie*, natomiast o wiele ważniejsze są cele ultymatywne (tj. dalekosiężne, ostateczne, finalne) tego rodzaju przepisów, polegające na dążeniu do osiągnięcia pewnych stanów rzeczy pożądaných z ogólnospołecznego i ogólnogospodarczego punktu widzenia. Ultymatywnym celem tego rodzaju przepisów jest mianowicie ochrona skutecznej (efektywnej) konkurencji na rynku oraz zapewnianie tych wszystkich korzyści i pożądaných społecznie efektów, jakie daje skutecznie działająca konkurencja rynkowa, takich jak: a) większa efektywność alokacyjna (tj. bardziej optymalna alokacja zasobów w gospodarce), czego przejawem są w szczególności niższe ceny określonych dóbr dla konsumentów, dostępność tych dóbr dla konsumentów w pożądanęj przez nich ilości, większa różnorodność oraz jakość tych dóbr; b) większa efektywność produkcyjna, czego przejawem jest dążenie poszczególných przedsiębiorców – zmuszonych w warunkach mniejszej koncentracji rynku do intensywnej rywalizacji pomiędzy sobą – do obniżania (lub trzymania w ryzach) swoich kosztów, a przy tym te oszczędności kosztowe przedsiębiorców mogą być następnie akumulowane lub inwestowane lub też przekazywane konsumentom w postaci niższych cen; c) większa efektywność dynamiczna, czego przejawem jest dokonujący się postęp techniczny lub technologiczny, wprowadzanie na rynek nowych produktów, stosowanie bardziej innowacyjnych sposobów produkcji lub doskonalenie procesu obsługi konsumentów; d) zmniejszanie siły rynkowej największych graczy rynkowych, będących dominantami lub monopolistami, a których wpływy w sferze publicznej mogą być groźne m.in. dla demokratycznego przebiegu procesów politycznych lub z uwagi na potencjał lobbystyczny lub skłonność do tzw. przechwytywania regulacji na swoją korzyść; e) konsekwentna dyspersja władzy rynkowej pomiędzy większą liczbę uczestników rynku i ochrona interesów małych i średnich przedsiębiorców, będących zawsze bardzo pożądanym elementem struktury podmiotowej gospodarki.

Również przepisy antykoncentracyjne odnoszące się do sektora aptek ogólnodostępnych – zarówno te zamieszczone w obecnym art. 99 ust. 3 Prawa farmaceutycznego, jak też te przewidziane w tym względzie w Projekcie – mają na celu ochronę efektywnej konkurencji, a konkretnie konkurencji na poszczególných rynkach aptek ogólnodostępnych, tj. na rynkach lokalnych (w gminach), na rynkach regionalnych (w województwach) oraz na rynku ogólnokrajowym. Ochrona konkurencji na wzmiankowanych rynkach ma być z kolei instrumentem do urzeczywistniania celów ultymatywných, takich jak: zmniejszenie cen produktów leczniczych i wyrobów medycznych; zwiększenie ich dostępności i różnorodności w postaci produktów alternatywných lub zamienných; wymuszenie większej dbałości o dobro konsumentów korzystających z aptek oraz stymulowanie do działań projakościowych i proinnowacyjnych; zmniejszenie siły rynkowej dużých przedsiębiorców działających w ramach powiązań koncernowych (w tym w ramach międzynarodowych grup kapitałowych) i prowadzących często politykę dokonywania praktyk wykluczających, szkodzących nie tylko interesom mniejszych przedsiębiorców, ale i interesom osób korzystających z aptek. Obecny stan skoncentrowania kapitałowego na rynku aptek ogólnodostępnych w Polsce jest bardzo duży i bez dodatkowych prawnych ograniczeń w tym względzie będzie wykazywał tendencję rosnącą, z niekorzyścią dla pozostałych kategorii uczestników omawianego sektora. Praktyka działania dużých grup kapitałowych prowadzących

ogromną liczbę aptek – są to mianowicie tzw. apteki sieciowe – pokazuje, że te mające rozbudowaną sieć kapitałowych powiązań podmioty są w stanie realizować taką politykę sprzedaży produktów leczniczych w prowadzonych przez siebie aptekach, która jest ewidentnie szkodliwa dla osób korzystających z aptek i jest podyktowana wyłącznie ekonomicznym interesem tych podmiotów ukierunkowanym na osiąganie jak największych zysków. Elementem tej polityki jest m.in. sprzedaż za cenę 1 grosza leków w 100% refundowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, ale zakupywanych z hurtowni farmaceutycznej „jedynie” z kilkudziesięcioprocentowym rabatem, co finalnie prowadzi do nieracjonalnego wydatkowania środków publicznych na leki ze szkodą dla ogółu pacjentów. Innym elementem tej polityki dużych grup kapitałowych prowadzących apteki sieciowe jest zaopatrywanie swoich aptek głównie w takie leki, które dobrze i szybko się sprzedają (tzw. „hity”), przy równoczesnym wstrzymywaniu dostaw leków, które są sprzedawane relatywnie rzadko i nie przynoszą właścicielom aptek dużych zysków, ale są konieczne dla ratowania zdrowia lub życia pacjentów w przypadku bardzo poważnych chorób lub rozstrojów zdrowia. Właściciele dużych grup kapitałowych i podmiotów prowadzących apteki sieciowe bardzo często wymuszają na aptekarzach i farmaceutach pracujących w poszczególnych aptekach realizowanie takich działań, które są nieetyczne lub wręcz sprzeczne z prawem i które mogą ewidentnie szkodzić pacjentom, ale które generują dla właścicieli tych dużych grup kapitałowych i podmiotów prowadzących apteki sieciowe ogromne zyski (np. nakazy sprzedaży leków o statusie Rp bez recepty, polecenia realizowania recept po terminie ważności lub realizowania odpisów recept z innych aptek, wymuszanie sprzedaży przykasowej, szantaż finansowy w stosunku do pracowników aptek za brak realizacji celów sprzedażowych, zmuszanie farmaceutów i innych pracowników aptek do sprzecznej z prawem reklamy produktów leczniczych). Sieci aptek prowadzone przez mocno skoncentrowane grupy kapitałowe są bardzo często wykorzystywane do osiągnięcia nielegalnych dochodów, np. do rozwijania procederu „odwróconego łańcucha dystrybucji leków” lub wręcz do pozyskiwania substancji do produkcji narkotyków. Apteki prowadzone przez przedsiębiorców działających jednoosobowo (tzw. apteki indywidualne) są dyskryminowane w zakresie zaopatrywania w leki (a więc w zakresie dostępu do leków) przez duże sieci hurtowni farmaceutycznych, które zresztą same są nierzadko właścicielami sieci aptek. Skoro stopień skoncentrowania polskiego rynku aptek ogólnodostępnych jest bardzo duży i nadal rośnie, to grozi to potęgowaniem się w przyszłości zasygnalizowanych wyżej zjawisk, niekorzystnych dla konkurencji (w tym dla małych polskich przedsiębiorców) oraz dla konsumentów (tj. dla pacjentów korzystających z aptek).

Zawarte w Projekcie przepisy antykoncentracyjne mają w swoim założeniu przeciwdziałać tym niepożądanym zjawiskom, zapewniając większą konkurencję i lepszą ochronę interesów konsumentów. W tym sensie przepisy te są stanowione w „ważnym interesie publicznym” w rozumieniu art. 22 Konstytucji RP, a także są stanowione w celu ochrony konsumentów przed działaniami zagrażającymi ich życiu i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi w rozumieniu art. 76 Konstytucji RP oraz są stanowione dla realizacji konstytucyjnego prawa jednostek do ochrony zdrowia gwarantowanego przez art. 68 Konstytucji RP. W swoim dotychczasowym orzecznictwie Trybunał Konstytucyjny (TK) miał już okazję stwierdzić, że ustawodawca jest uprawniony do ustanawiania w określonym sektorze gospodarki przepisów antykoncentracyjnych, o ile realizują one określone normy konstytucyjne. W przypadku przepisów antykoncentracyjnych zawartych w Projekcie warunek ten jest spełniony, gdyż przepisy te realizują normy konstytucyjne zawarte w art. 22, art. 68 i art. 76 Konstytucji RP, a dokładniej: realizują chronione przez te normy wartości.

Równocześnie TK podkreśla, że przepisy antykoncentracyjne muszą zawsze spełniać konstytucyjne warunki dopuszczalności ustanawiania ograniczeń praw i wolności jednostek określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, w tym zasadę proporcjonalności. W tym kontekście istnieje szereg poważnych argumentów przemawiających za tym, że przepisy art. 99 ust. 3a Prawa farmaceutycznego w brzmieniu przewidzianym w Projekcie są zgodne z zasadą proporcjonalności, w tym są przydatne do ochrony chronionych interesów oraz są w tym celu niezbędne. Przepisy te są dlatego przydat-

ne dla ochrony konkurencji i konsumentów na rynku aptek ogólnodostępnych, gdyż w sposób jednoznaczny i radykalny uniemożliwią w przyszłości uzyskiwanie zezwoleń na prowadzenie aptek przez podmioty, które same lub poprzez podmioty z nimi powiązane lub kontrolowane prowadzą 4 lub więcej aptek. W ten sposób struktura rynku aptek ogólnodostępnych ulegnie poprawie na bardziej gospodarczo i społecznie efektywną (wydajną) oraz bardziej sprzyjającą dbałości o dobro indywidualnych użytkowników aptek ze strony podmiotów prowadzących te apteki. Jednocześnie zmniejszy się siła rynkowa i przewaga kontraktowa podmiotów, które obecnie, z uwagi na swoje duże udziały na rynku ogólnopolskim lub na lokalnych (regionalnych) rynkach aptek ogólnodostępnych, wykorzystują tę swoją siłę i przewagę (w tym w swoich relacjach z farmaceutami pracującymi w prowadzonych przez nich sieciach aptek oraz w swoich relacjach z małymi przedsiębiorcami prowadzącymi apteki indywidualne) oraz nie liczą się dostatecznie mocno z dobrze pojętym (i rzeczywistym) interesem osób korzystających z aptek (pacjentów).

Zawarte w Projekcie przepisy antykoncentracyjne są przy tym konieczne dla realizacji opisanego wyżej pożądanego stanu rzeczy, gdyż w ramach dotychczasowego stanu prawnego oraz w ramach dostępnych obecnie instrumentów prawnych i pozaprawnych nie było i nie jest możliwe osiągnięcie tego celu. Co prawda Prawo farmaceutyczne w obecnym brzmieniu zawiera określone przepisy antykoncentracyjne (zob. art. 99 ust. 3 powołanej ustawy), ale kryteria antykoncentracyjne użyte w tych obecnych przepisach (w tym zwłaszcza kryterium udziału w rynku oraz kryterium kontroli) sprawiają dosyć duże trudności przy ich praktycznym stosowaniu i weryfikowaniu ich przestrzegania, a przy tym przepisy te są dość nagminnie obchodzone i naruszane. Kryteria antykoncentracyjne przewidziane w Projekcie są nieporównanie bardziej czytelne i jednoznaczne niż kryteria aktualnie zawarte w Prawie farmaceutycznym, chociażby dlatego, że Projekt odwołuje się w tym względzie do ścisłego, precyzyjnego i łatwego do skontrolowania kryterium w postaci prowadzenia przez dany podmiot lub grupę podmiotów co najmniej 4 aptek (co nie znaczy, że te nowe kryteria są w ogóle pozbawione jakichkolwiek wad – zob. uwagi w punkcie XIII niniejszej opinii). Warto przy tym dodać, że na zmniejszenie uciążliwości tej nowej regulacji antykoncentracyjnej, a tym samym na utrzymanie jej w granicach jedynie tego co konieczne na potrzeby testu proporcjonalności z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, wpływa okoliczność, iż w swoim założeniu przepisy te ukierunkowane są tylko na podmioty, które o zezwolenie na prowadzenie apteki będą się starały w przyszłości, po wejściu w życie przewidzianej w Projekcie nowelizacji Prawa farmaceutycznego. Natomiast podmioty, które już obecnie posiadają zezwolenie na prowadzenie apteki lub aptek zasadniczo nie będą musiały respektować tych nowych antykoncentracyjnych ograniczeń i nie będą miały obowiązku podejmowania uciążliwych i kosztownych działań dekoncentracyjnych (choć zob. uwagi w punkcie VII niniejszej opinii). Wszystko to sprawia, że przewidziane w Projekcie przepisy antykoncentracyjne można uznać za zgodne z art. 22 i art. 76 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Na marginesie warto przy tym zauważyć, że w przyszłości ustawodawca powinien być może rozważyć jeszcze dalej idącą dekoncentrację na rynku aptek ogólnodostępnych w Polsce, polegającą na wymogu przerwania jakichkolwiek powiązań kapitałowych lub korporacyjnych pomiędzy podmiotami prowadzącymi apteki ogólnodostępne (z jednej strony) a przedsiębiorcami prowadzącymi hurtownie farmaceutyczne lub zajmującymi się pośrednictwem w obrocie produktami leczniczymi (z drugiej strony). Byłby to rodzaj swoistego unbundlingu (rozdzielenia) w sektorze aptek, analogicznego do obligatoryjnego unbundlingu występującego w niektórych tzw. sektorach sieciowych gospodarki. W obecnym stanie prawnym istnieją co prawda pewne zakazy powiązań pomiędzy wskazanymi kategoriami podmiotów (zob. art. 99 ust. 3 Prawa farmaceutycznego), a ponadto pewne dodatkowe zakazy w tym względzie są przewidziane w Projekcie (zob. art. 99 ust. 3a pkt 4 Prawa farmaceutycznego w brzmieniu przewidzianym w Projekcie). Niemniej jednak wciąż nie jest i nawet po wejściu w życie Projektu nie będzie rozwiązany problem tego, że osobami prowadzącymi apteki lub właścicielami (wspólnikami) podmiotów prowadzących apteki mogą być osoby będące jednocześnie wspólnikami (w tym zwłaszcza udziałowcami lub akcjonariuszami)

w spółkach (kapitałowych) prowadzących hurtownie farmaceutyczne lub zajmujących się pośrednictwem w obrocie produktami leczniczymi (lub jeszcze inaczej z tymi ostatnimi przedsiębiorcami powiązane, niekiedy jedynie kontraktowo). To właśnie wskazane wyżej rodzaje powiązań są często źródłem wielu patologii, na które trafnie wskazują twórcy Projektu w jego Uzasadnieniu (zob. też uwagi w punkcie XII niniejszej opinii prawnej)...

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Marek Tombarkiewicz